ХАЙ ЖИВЕ ЗЛУКА ФАРМЕРІВ І РОБІТНИКІВ!

Фармерське Життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

WINNIPEG, MAN.

РІК VII. Ч. 2 (302). СЕРЕДА, 14 СІЧНЯ 1931.

WEDNESDAY, JANUARY 14, 1931. No. 2 (302). VOL. VII.

UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITÄT

РЕВОЛЮЦІЙНІ НАСТРОЇ СЕРЕД БІДНИХ ФАРМЕРІВ В ПРЕРІЯХ

Вілкі, Саск., 10 січня. — Тут відбулася довша нарада представників фармерів, які зїхалися з округів Меджор, Кероберт, Бігар і другі. Вони обговорювали своє становиско відносно відірвання західної Канади від східної, яке ухвалено в резолюції масового фармерського мітінґу перед кількома тижнями. Вироблено (реформістичний) "чартер оф ліберті", який мають вислати до премієра Бенета та премієра МекДоналда в Британії з заявою, що наколи уряд в Оттаві не зробить нічого, щоби усунути фармерську крізу, так фармері тих округів поведуть пропаґанду за відірванням заходу від сходу Канади і тоді сформують окрему країну та будуть торгувати впрост з Британією через манітобський порт Чорчил.

Одинокий вихід — повалення панської влади.

Таке ставлення справи є неправильне з того погляду, що і в новій країні, якщо навіть вдалося би створити її з західніх прерій, буде далі приватна власність і капіталізм. Одні будуть могли небувати маєтків, а другі дальше бідити. Одиноким виходом з капіталістичної крізи є повалення самого капіталізму і усунення капіталістів від всякої влади в Канаді. Заступлення цеї влади робітниче-фармерською владою. Тільки така влада усуспільнить всьо і знесе приватну капіталістичну власність, а тим самим усуне всякий визиск, який є на цій власности опертий. Далі, фармері не говорять нічого про обєднання з фабричними робітниками, без помочі яких самі нічого не зроблять. Стамбулінскі в Болгарії захопив владу для самих селян, але його вбили і селян вирізали.

В своїм письмі до Бенета фармері говорять, що через 25 років вони просили надармо консервативний і ліберальний уряди виправити економічні кривди, але надармо. Всі фармерські резолюції "одержано, потверджено і сховано та забуто", кажуть фармері. Звісно, що як довго фармері будуть тільки резолюції на письмі засилати, так довго нічого з цього не вийде. Треба ділати!

Ряд радикальних домагань.

Фармері домагаються: 1) усталення ціни на пшеницю; 2) знесення спекуляції і збіжевих біржів; 3) 100-процентової контролі над продажжю самими продуцентами; 4) усуспільнення грошей, кредиту і природних багацтв; 5) заведення системи асекурації на випадок неврожаю; 6) встановлення комісії, яка має назначувати ґрейди і ціни на всілякі товари, які фармері купують, а які повинні бути кожночасно пропорціональні до коштів продукції фармерських продуктів. Цей "чартер свободи", як вони його називають, є ультіматом до федерального уряду в Оттаві. Фармері заявляють, що теперішня система продукції для профіту, теперішній розподіл і виміна, не являють собою розвязки господарської крізи, і що коли не дістануть справедливости, так будуть орґанізувати силу до захоплення політичної влади. Це на простій мові означатиме повстання і революція.

Добра більшовицька порада панам капіталістам

Москва, Радянський Союз, 11 січня. — Президент всесоюзного Центрального Виконавчого Комітету Михайло Калінін заговорив на кінцевій сесії про розвязку крізи в капіталістичних країнах. Именно він опрокидав капіталістичні наклепи про радянський "домпінґ" і сказав, що капіталісти говорять навмисне про радянський домпінґ, щоби заховати перед працюючими масами своїх країн дійсну причину крізи, якою є визиск. По цім додав, що як капіталісти хотять усунути крізу, хай почавши з першим днем січня віддадуть 90 або 80 процент всіх вироблених товарів трудовій масі, а тоді всі склади будуть порожні з товарів і хто зна, чи не прийшлося б капіталістам реґулювати праці. Такий рух счинився би по фабриках і заводах!

Очевидно, що капіталісти цьої доброї поради ніяк не послухають і в них кріза буде продовжатися та потужніти.

В Рад. Союзі є тільки праця.

Відносно наклепу про "силувану працю" про яку капіталістичні брехуни і підбрехувачі постійно говорять, Калінін сказав, що радянське врегульовання праці капіталісти називають "силуваною" працею. Тимчасом нічого подібного, як силувана праця — "слейв лейбор" — нема в Радянськім Союзі, сказав Калінін.

Відомо, що в Союзі є тільки ПРАЦЯ. Кожний, хто хоче їсти, мусить щось робити і коли капіталістичний світ говорить про "силувану працю", то хіба має на думці тих буржуїв, які ще залишилися в Союзі, а які, щоби не згинути з голоду, мусять йти і працювати. Всі робітники ріллі і фабрики в Канаді і в цілім світі є за цим, щоби буржуї і тут і всюди на себе робили і тому то пани так ненавидять більшовицьку систему влади, бо вона каже: хто не робить, хай не їсть!

Великі торговельні обороти.

Калінін сказав, що в останнім році Радянський Союз продав ріжних товарів на 900 мільйонів карбованців, але за ці гроші і купив на стільки ріжної машинерії, тракторів тощо в капіталістичних державах. Домпінґ є тільки тоді, коли якась держава продає свої товари, а не хоче купувати чужих товарів. Наприклад, ось зараз Канада хоче продавати свою пшеницю з Британії, але не хоче допустити до Канади британських товарів. Отже Канада домпує свою пшеницю.

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ ЛІВОГО КРИЛА РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ.

На конференції, яка відбулася на днях в Ґлесґові, вирішено 92 голосами проти 61 переорґанізувати ліве крило британської парляментарної Робітничої Партії. Британська Робітнича Партія, яка є під проводом МекДоналда, складається з правих і лівих. Ліві стоять під проводом Джеймс-а Макстон-а. Був також внесок відірватися від так званого робітничого уряду МекДоналда, але його повалено 112 голосами проти 25, які були за відірванням.

СТРАЙК ШВЕДСЬКИХ ВОЛОКНОВИХ РОБІТНИКІВ.

Повідомляють до Ексчендж Телеґраф-у 11 січня із Стокгольму, що 34,000 шведських волокнових робітників вийшло 10 січня на страйк. Звідомлення говорить, що страйк може бути завзятий і довгий. Про причини, через які він повстав, не говориться. Було вже кілька сутичок страйкерів з поліцією, яка недопускає пікетувати фабрик, до яких власники спроваджують страйколомів.

ЗАСИПАНИХ 170 РОБІТНИКІВ

Доносять 11 січня з Ґваякіль, республіка Еквадор в Полудневій Америці, що там загинуло 170 залізнодоржних робітників, яких засипала земля, що обсунулася з гори, попід яку роблено залізницю. Нацеред було мале обсунення на рейки, але коли вислано туди робітників, щоби відкидали обсунену глину і каміння, на них звезлася велика маса нового каміння і глини і засипала всіх. Вислано військо добувати засипаних, з яких несподіються знайти нікого живим.

РАЦІОНАЛІСТИ Є ПРОТИ ТІЛЕСНОЇ КАРИ.

Раціоналістичне товариство в Вінніпеґу ухвалило 11 січня резолюцію, в якій висказалося гостро проти карання нереступників тілесно. Промовці говорили, що злочини є наслідком капіталістичної системи визиску, в якій одні живуть роскішно і гойно, а другі бідять; є в ній не навчені робити на себе одиниці, або одиниці, яких виховала вулиця. Вони, не могучи в інший спосіб знайти вигідного життя, яке бачать серед багачів, беруться до злочинів: вломи, крадіж, рабунки і т. д. Найкращою карою є заставити молодого нерестуника до корисної праці.

ПОВСТАННЯ СЕЛЯН В БУРМІ

В тії части Індії, яку називають Бурма, а яка свого часу належала до Китаю, вибухло повстання селян в окрузі Таравади. Вістка з 8 січня говорить, що около 600 селян зводило завзяті бої з висланою проти них гірською поліцією, яка вживала скорострілів. Причиною повстання селян в Бурмі є великий визиск і спричинена ним кріза в рільництві.

АМЕРИКАНСЬКІ БІДНІ ФАРМЕРІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОЖИВИ

Читаємо в американських часописах з 5 грудня, що в стейті Аркензас в Злучених Державах около 500 бідних і голодних фармерів штурмували місточко Інґленд, в якому живе около 2,000 осіб. З фармерами були їх жінки і дорослі діти. Вони прибули до міста і зажадали поживи для своїх голодних родин. При цьому заявили, що возьмуть цю поживу самі, якщо її не дістануть. Були це білі фармері, але між ними були деякі Неґри також, однак всі вони ділали разом без найменшої ріжниці на расу. Вони всі понаходили до сторів і заняли таке рішуче становиско, що сторники скликали чимшвидче наради і вирішили зателефонувати до стейтового голови червоного хреста, який відповів їм, дати голодним фармерам поживу на рахунок червоного хреста.

Тим фармерам дано поживи на $1.15 кожному, але це на довго не стане і міські бизнесмени бояться, що фармері вскорі прийдуть в ще більшім числі та зажадають більше поживи. Фармері ділають орґанізаційно під проводом Юнайтед Фармерс Ліґ (Ліґа Обєднаних Фармерів). Ця американська орґанізація відповідає Канадійській Фармерській Лізі Єдности, яку бідні фармері орґанізували недавно в Канаді.

Сторники зачали думати перевозити свої товари до сусідного місточка, але є чутки, що фармері можуть зробити таке саме і в сусідних, бо в цілім стейті так само, як по інших стейтах Злуч. Держав, фармері знаходяться в такім самім безвихіднім задовженім стані.

Перед кількома місяцями американський президент Гувер не хотів згодитися, щоби ухвалити певну суму грошей на позичку для бідних фармерів, за яку вони могли би купити поживи. Ухвалено тільки гроші на закупно насіння та корму для домашнього скота, але з цього можуть користати тільки багатші фармері, які мають на що затягнути таку позичку.

Однак таки того самого дня, коли фармері в Аркензас загрозили сторникам, що візьмуть поживу силою, як її не дістануть добровільно, американський сенат ухвалив 15 мільйонів доларів на позички для купна поживи сіміям бідних фармерів.

Значить, орґанізація таки дещо помагає.

МІЛЬЙОНОВИ БРИТІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ ГРОЗИТЬ ВИКИНЕННЯ З ПРАЦІ

Лондон, 9 січня. — В волокновій промисловости Британії працює приблизно один мільйон робітників і робітниць. Їм грозить в цім тижні викинення з праці, якщо вийшовші на страйк ткачі в Борнлей фабриках не повернуть до праці. Робітники в Борнлей відмовилися доглядати 8 замісць 4 станків, як досі. Власники ткалень завзялися за всяку ціну примусити британських робітників волокнової промисловости працювати більше, або працювати за меншу платню. Через це 5,000 робітників в Борнлей фабриках вийшли на страйк ще 8 січня. Борнлейські фабриканти тоді викинули з роботи всіх 25,000 робітників, а інші власники ткалень та пряділень в цілім окрузі Ленкашайр заявилися за власниками з Борнлей. В наслідок цього може прийти до того, що будуть викинені від роботи через западтя фабрик і ті робітники, які прядуть, ткають і закрашують полотна. Разом около один мільйон працюючих.

В полудневій части Вації, Британія, страйкує ще від нового року 140,000 робітників майнерів. З урядової сторони робиться все можливе, щоби не допустити до страйку, однак уряд МекДоналда не може нічого зробити. В него нема відваги здобутися на радикальніші реформи навіть, не те на заведення соціялізації фабрик і майнів. Маси Британії готові на реорґанізацію цілої господарчої системи, але не мають проводу. Навпаки, уряд МекДоналда утруднює розвязку питання безробіття своїм вірним вислуговуванням британській буржуазії.

150,000 ФАРМЕРІВ НА ПРЕРІЯХ В НУЖДІ.

Після оцінки часопису "Оттава Івнінґ Ситизен" з 8 січня, так на західних преріях знаходиться поверх 150,000 фармерів, які потребують негайно допомоги. Часопис говорить, що на найблищій сесії парляменту уряд пропонує не додавати ніяких грошей до тих 20 мільйонів доларів, що їх вже ухвалено, але мабуть уряд дасть ґрент, коли тільки провінції скажуть, які є потреби в них для бідних фармерів.

Мабуть на кожного долара, якого провінції згодяться дати на "реліф" для бідних фармерів, федеральний уряд в Оттаві дасть два або три доляри на цю саму ціль. Говориться в часописі, що переведено слідство і після обережної оцінки виходить на яв, що поверх сто пятьдесять тисяч фармерських родин, тоб то около 600 тисяч осіб, потребує негайної допомоги!!!

Причиною було, що деякі околиці не мали врожаю цілком, інші мали, але їм примерзло, а ще інші мали, але не мають ціни на свою працю, яку вони продають в формі продуктів ріллі.

Ані уряди провінціональні ані федеральний не дадуть стільки, щоби охоронити фармерів від банкроцтва та руїни. Тільки переміна цілої системи може зробити фармерам полекшу. Як довго морґеджі і банки колектуватимуть процент від позичок, як довго вони контролюють ціни на всячину, так довго фармері будуть тільки безплатними робітниками для капіталістів.

БЕНЕТ ЗАБУВ ЗА БІДНИХ ФАРМЕРІВ

Повернувши 9 січня до Оттави премієр Бенет заявив часописам, що з виїмком в північній Алберті, кріза не є ніде така страшна, як дехто хоче її малювати. На це відповів 11 січня секретар Юнайтед Фармерс оф Кенада, Саскечеванська Секція, Еліясон, що пан премієр є дуже зле поінформований, як так думає, що тільки в Алберті фармері дійсно голодують. Секретар Еліясон говорить, що західні сецесіоністи (тобто ті, які хотять відірвати захід від сходу Канади) є праві, коли говорять, що відірвання є мабуть одиноким виходом, коли Бенет ще й тепер заявляє в пресі, що переборщено опис про положення бідних фармерів.

Бенет думає, що як фармер має бараболю, якщо має її взагалі, так це повинно бути для него досить, помимо того, що найновіша наука говорить, що людина, щоби бути здоровою, мусить мати ріжнородну поживу: мясну, овочеву, ярину, товщі, білька і мучні поживи. Еліясон говорить, що ще нікоди в історії Саскечевану не було тільки нужди через брак поживи, одежі і обуви, а подекуди і опалу. Він сказав, що заява Бенета в пресі, буцім то би не було так зле, скріпить сецесіоністів і вони схотять відірвати захід від сходу.

КРОВАВІ СТРАЙКИ В НІМЕЧЧИНІ.

Від кількох днів продовжаються кроваві страйки вуглекопів в Німеччині, в Рурщині. Страйк є під проводом комуністів і майнері борються по геройськи проти зірвання платні. Капіталісти при помочі реформістичних юнійних зрадників з соціялістичного табору стараються розбити страйк і напровадили до Рурщини тисячі узброєної по військовому поліції. Поліція стріляє до демонструючих робітників і до тих, які пикетують майни, а інших бє палками та тратує мотор сайклами. Арештовано сотки смілівійших робітників. Панська і реформістична преса поширює ріжні неправдиві вісти, щоби тільки зломати завзяття страйкерів. Урядова комісія казала зірвати платню майнерам на 6 процент. Сподіються, що радові майнері не приймуть тої знижки, на яку згодилися зрадливі провідники майнерської юнії.

РІЖНІ ВІСТИ

ДВАЙЦЯТЬ ОСІБ РАНЕНО В ІНДІЇ.

Карачі, Індія, 11 січня. — В сутичці, яка счинилася між поліцією, а демонстрантами прихильниками Національного Конґресу, поранено поважно 20 осіб. Поліція напала на демонстрантів трома опадами, стараючися розбити демонстрацію. Говориться також, що в інших містах мали місце поважні розрухи.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ В БРАЗИЛІЇ.

Баґія, Бразилія, 11 січня. Одинайцять італійських літаків з міністром воздушної флоти Італьо Бальбо на чолі прилетіли нині до цього міста по своїй успішній подорожі з Натааль, де вони прилетіли перед пару днями, перебравшись щасливо через Атлянтійський океан. Один літак знищений в дорозі а інші два ушкоджені, але направлені. Цим вдачним летом Італійці доказали можливости льоту цілої ескадри літаків на далеку віддаль і понад води океанів. Це має велике значіння на випадок війни.

ДЕПРЕСІЯ В БОМБЕЮ, ІНДІЯ.

Давніше в цім часі прибувало до Бомбею багато чужинецьких туристів, а зараз готелі в Бомбею є порожні, вулиці тихі, в сторах нема нікого майже, кораблі в затоці стоять на якорах нерухомі, тисячі провідників перекладчиків та услуги без заняття, бо ніхто не приїзджає до Індії. Всі думають, що тепер не час на подорож по ній. Світова кріза доторкнула таким способом й Індію.

ПАНСЬКЕ ДОБРО ДЛЯ БІДНИХ ФАРМЕРІВ

Підчас своєї промови 30-го грудня в Келґарі премієр Бенет натякнув, що бідні задовжені фармері дістануть "допомогу" від приватної компанії, яка позичатиме грошей на мішану господарку. Зараз читаємо в часописах, яка буде ця благодать, котрою Бенет тішив бідних фармерів.

Именно вінніпеґські банки обговорювали справу і говорять в часописах таке: Бенет не дасть на цю ціль ані одного долара. Зробиться все можливе, щоби дістати на це грошей від двох залізничих компаній Сіпіар і Сіенар; далі від великих промислових компаній із сходу, включаючи в це компанії виробу рільничої машинерії та знаряддя; від канадійських банків; від асекураційних компаній; від великих сторових фірм, як Ітон і т. п.; врешті від трост і лон компаній. Отже як раз від тих самих пявок, які тепер висисають бідних фармерів. Їм хоче пан Бенет віддати нещасних фармерів до решти під опіку, щоби помагали заводити "мішану фармерську господарку". Значить, щоби фармері позичали грошей і робили далі на проценти для власників названих компаній.

Бідним задовженим фармерам ходить про це, щоби вже раз визволитися від плачення процентів і небути примушеним вічно робити на когось.

Українська буржуазія на службі у польської шляхти

УНДІВСЬКО-РАДИКАЛЬНІ ПОСЛИ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ ЗАНЯЛИ СТАНОВИЩЕ З ПОЛЬСЬКОЮ ШЛЯХТОЮ ПРОТИ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.—АНІ ОДНИМ СЛОВОМ НЕ ЗАПРОТЕСТУВАЛИ В СОЙМІ ПРОТИ ПОГРОМІВ УКРАЇНСЬКИХ СІЛ. — ОРҐАНИ ПІЛСУДЧИКІВ ХВАЛЯТЬ УНДІВЦІВ. — ПЕТЛЮРІВСЬКИЙ ЧУРА СКЛАДАЄ ПОДЯКУ ПОЛЬСЬКІЙ ШЛЯХТІ ЗА ПОГРОМИ НА УКРАЇНСЬКИХ СЕЛАХ. — ТАКА ПРОДАЖНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ БУРЖУАЗІЇ.

НАЙНОВІШІ ЧУДАСІЇ УНДІВЦІВ

Про одну не зовсім мудру заяву Мудрого редактора ундівського органу "Діло".

В "Ділі" з 18 грудня читаємо дивацьку заяву редактора В. Мудрого **"Про один цикль статтей у "Ділі"**, заяву, яка оповідає людям про те, що **"появилися на сторінках "Діла" в часі між 21 листопада і 3 грудня ц. р. десять передових статтей на тему політичної тактики нашої попередньої і теперішньої, нововибраної Парляментарної Репрезентації"**.

І рече Мудрий:

"Не входячи тепер ні в оцінку ні в аналізу цих статтей з уваги на цілком невідповідний до цього час та обіймаючи нині, після шеститижневого побуту в тюрмі, провід у Редакції, вважаю своїм обовязком заявити, що висловлені в цих статтях погляди на тему програми і тактики нашої Парляментарної Репрезентації є тільки індивідуальним міркуванням автора статтей. Тому не може за них нести відповідальність ні Редакція "Діла" ні, як я це перевірив, Парляментарна Репрезентація ні теперішній тимчасовий провід Українського Національного Демократичного Обєднання.

Прикро, що ці статті в такому виїмково важному та важкому часі появилися ще й до всього того на сторінках "Діла" як редакційні".

Так закінчує не дуже мудру заяву Василь Мудрий, редактор "Діла". Думає редактор, що коли він Мудрий, то потрапить когось обдурити, що за ці десять статтів відповідає тільки якийсь таємничий автор, як одиниця, що за них не відповідає ні редакція, ні провід УНДО, ні його парляментарна репрезентація, для якої ці статті були написані.

Коли за них не відповідає ні редакція, ні провід УНДО, то в чиїх руках було "Діло" через цілих тих два тижні, коли в нему ті статті містилися й то щей як редакційні на першій стороні?

Коли тоді сидів в тюрмі Мудрий і Д. Левицький, то була на волі ціла "парляментарна репрезентація", для якої в тих статтях викладалося цілу програму, а не тактику. Кого хоче обдурити мудрий редактор "Діла", що визначування лінії "через Варшаву на Київ", що питання про "західні границі будучої української держави... буде вирішене між будучим українським урядом, який засідатиме в Києві та Польщею" — питаємо, кого він хоче обдурити, що це тільки "тактика", а не програма партії?

Коли Мудрий думає, що він когось цим обдурить, то він не є такий мудрий, як називається. Якщо справа мається так, як Мудрий каже, тобто, що за ці статті відповідає якась одиниця, за яку не відповідає ні редакція, ні провід УНДО, ні парляментарна репрезентація, то Мудрий повинен був сказати, хто та одиниця, як вона попала до керування цілою редакцією "Діла" і що з нею тепер сталося.

Друге — коли Мудрий та Левицький були тоді арештовані, то ціла нинішня ундівська парляментарна репрезентація — Галущинські, Луцькі, Загайкевичі і ін. були на волі й в протягу двох тижнів вони могли спинити ту одиницю.

Ні, справа мається зовсім інакше й мудрому редакторові, хоч ундівцеві, зовсім не вдається тут грати ролю дурня. Це саме ту заяву видано з тактичного боку, щоб якось хоч трошки згладити те враження, що його викликали на Західній Україні голоси преси пілсудчиків, захвалюючи нову політику УНДО. Ми щойно в минулому числі вмістили дві статті про ту нову політику УНДО, а в одній з них сказано, як варшавська "Ґазета Польска" та львівське "Слово Польске" привітали ту політику УНДО, як **"згідну з державною й національною рацією Річипосполитої"**.

Заяву сказали проводирі УНДО написати Мудрому тільки "для отвода глаз". А нова політика УНДО, як це слушно заявляє "Слово Польске" — **"може стати знаряддям конструювання сходу через Польщу"** (походу на Радянську Україну через Польщу). І цего ніякими наймудрішими заявами стерти не вдасться.

ОРҐАНИ ПІЛСУДСЬКОГО ВІТАЮТЬ ЗМІНУ УНДІВСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

"Ґазета Польска", орґан бльоку Пілсудського поздоровляє ундівців за "річеве прихильне відношення до уряду".—"Слово Польске" радіє, що ундівці й радикали стали "на ґрунті безоглядної державної приналежности Волині й Червінської землі до Польщі".

Головний орґан Бе-Бе (пілсудчиків), у Варшаві **"Ґазета Польська"** з 3 грудня помістив статтю "Вибори й національні меншини", в якій читаємо:

"Помічаємо... цілковиту зміну настроїв серед поодиноких національних меншин, **яка найяскравіше зазначилася на східних землях і в Східній Галичині".**

"Вимова результатів останніх виборів була така сильна, що **поділала на неприєднаних дотепер політиків УНДО.** "Діло", головний орган цього напрямку, піддає ґрунтовній критиці дотеперішнє відношення ундівських провідників до Польської Держави та методи їхньої політичної діяльности. **Заповідає ревеляційні,** в порівнанні дотеперешнім відношенням і практикою, **річи,** — розглядає можливість голосування українців за державним буджетом, чого дотепер не було ані разу, **передбачує можливість річевого прихильного відношення до уряду".**

Вдаряє в словах "Ґазети Польської" брак якихнебудь застережень. Немає ні слова згадки про це, якої ціни домагається українська буржуазія за вірність Польщі, себто не згадано про це, що "Діло" вивиразно висунуло домагання "визволення" наддніпрянської України. Треба це розуміти так, що мовчанка значить стільки, що згода.

Ця справа поставлена багато виразніше в "Слові Польскім", яке помістило (5 грудня) передову статтю, присвячену петлюрівській політиці західно-української буржуазії.

"Слово Польске" розглядаючи в своїй статті поодинокі політичні тенденції, які, на його думку, діють на західно-українських землях, спиняється на петлюрівській пропольській тенденції й витає її, як **"згідну з державною й національною рацією Річипосполитої".**

"Слово Польске" характеризує петлюрівську тенденцію, яка знайшла свій відгомін у статтях головного орґану цілого західно-українського буржуазного табору (в "Ділі"), цими словами:

"Пропольська (петлюрівська) **тенденція стоїть на ґрунті безоглядної державної приналежности Волині й Червінської Землі до Польщі, але прямує натомість до зірвання федераційного вузла, який лучить Київ із Москвою, цілковитого унезалежнення (!) України й оперття її незалежности на Польщі проти Росії".**

Схарактеризувавши петлюрівщину ундо - радикального буржуазного табору, "Слово Польске" приймає цю політику й пише:

"Ясно, що тільки ця тенденція так званого українського руху не є сепаратистична у відношенні до Польщі, й ТІЛЬКИ ВОНА Є ЗГІДНА З ДЕРЖАВНОЮ Й НАЦІОНАЛЬНОЮ РАЦІЄЮ ПОЛЬЩІ".

На іншому місці, поборюючи вшехполяків, які не доцінюють федераційної політики Польщі, "Слово Польске" пише, що петлюрівщина **"може стати знаряддям конструювання Сходу через Польщу"** і називає вшехполяків божевільними, коли вони того не розуміють.

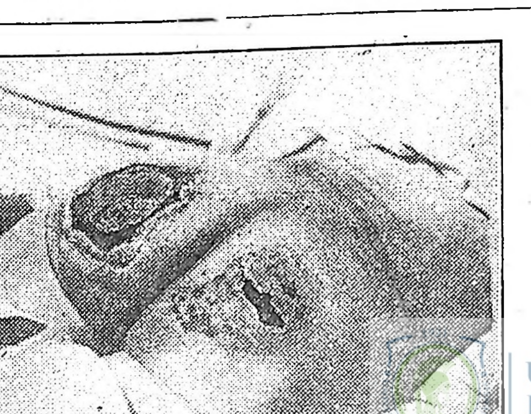

ГРИЦЬ АРТИМІВ, селянин села Бориничі, повіт Бібрка. Польська поліція в часі "пацифікації" скатувала тисячі селян так, що їхні тіла — це самі страшні рани. Отаку то "пацифікацію" запивав Шептицький на бенкеті в польського міністра Залеського.

ПЕТЛЮРІВСЬКА ПРОГРАМА УНДО-РАДИКАЛІВ В ПОЛЬСЬКІМ СОЙМІ

Ундо-радикальна парляментарна репрезентація голосить похід на Київ з польською шляхтою.

Українська буржуазна ґазета "Діло" помістила в останньому часі кілька статтей під наголовком **"Українська Парляментарна Репрезентація на порозі нових завдань"**, де виложено плян політики ундо-радикалів.

Коли львівська ґазета "Сила" написала з приводу цего статтю, то польська цензура сконфіскувала. **Тепер "Сила"** наводить уривки з тих статів з "Діла" та голоси польської преси.

В статті "Засадничі речі", що була надрукована в "Ділі" ч. 265, пишеться між іншим таке: "...вічне торочення про "протидержавний характер" українських політичних виступів впоює однаково в польське як і українське громадянство пересвідчення, що ми, українці, стоїмо на "засадничому протипольському становищі". Така упрощена й поверховна "дефініція" політичного обличчя українського життя, доводить до цілого ряду грубих непорозумінь, **шкідливих однаково для справи правильного зорієнтування наших сусідів, що її для — ясної кристалізації політичної думки серед нас самих".**

Дальше "Діло" пише так:

"До обовязків (ундо-радикальних послів) належить завжди пригадувати свойому громадянству безсумнівний факт, що **актульною** є справа української держави над **Дніпром.** Тому Українська Парляментарна Репрезентація, як виразник всеукраїнської національно-політичної думки (чуєте!) мусить своїми виступами **допомагати актуалізації визвольницьких змагань наших братів за Збручем.** Щож торкається галицько-волинських земель, то українське населення цих земель мусить кріпшати культурно й економічно, щоби своїми **інтелектуальними силами,** а коли треба то й **кадрами ідейних борців, наслідуючи світлий приклад Січових Стрільців допомагати будівництву української державности над Дніпром.** Які будуть західні границі будучої української держави, це питання не сьогодняшного дня; воно буде вирішене між будучим українським урядом, який засідатиме у Києві та Польщею...".

Знаючи наперід, що така "політична думка" ворожа масам західно-українського населення — ундівські політики бороняться такими словами:

"Політично зрілі, та національно свідомі маси зрозуміють це або інстиктовно відчують і не кидають каменем на своїх провідників".

Може не каменем, а чимсь тяжчим кинуть!

У відповідь на статті "Діла" польські ґазети, а зокрема санаційне "Слово Польске", помістило великі статті, де з радістю витають таке становище української буржуазії, називаючи це **"тісною співпрацею з польським урядом".**

Москофільський "Русскій Голос" в статті "Пропозиція "Діла" пише таке:

"УНДО робить розумно, коли стає в Польщі на польській державній плятформі, бо тільки в цей спосіб може воно помогти свойому народові".

Все виразно сказане, і пояснення непотрібні. Маси працюючих дадуть також виразну відповідь.

ПОЛЬСЬКІ ФАШИСТИ ВЖЕ ТРИ МІСЯЦІ МОРДУЮТЬ, А УРЯД АНҐЛІЇ ПРО ЦЕ НЕ ЗНАЄ!

Один анґлійський депутат поставив в парляменті питання до уряду чи анґлійський уряд, що підписав договір про охорону національних меншостей, звернув увагу на трактування українців в Польщі, де польські салдати знущаються над селянами, вбивають їх, нищать кооперативи й пускають з димом читальні. Посол запитав уряд, чи думає він поставити цю справу в Лідзі Націй.

Державний секретар закордонного уряду відповів, що на цю справу вже звернено увагу анґлійського уряду, який наказав варшавському амбасадорові прислати звіт про події.

Три місяці банди кровавого Пілсудського, грабують, палять і убивають селян та робітників на Західній Україні, а соціял-фашістський анґлійський уряд удає, що не знає ще про це і каже собі щойно тепер рапортувати. Та й з того нічого не вийде: крук крукові очей не видзьобає! МекДоналд не буде сваритися з Пілсудським ради заходньо - українських трудящих. Єдиним оборонцем їх є й буде революційний пролетаріят всього світу, що порахується з польськими катами за кожну краплину крови пролитої на Західній Україні!

З цілого ряду східньо-галицьких повітів, особливо підкарпатських приходять вістки, що населення цілих сіл не має що взяти до уст. Бідні селяни ходять по полях і шукають качанів і корінців. Наслідком недоїдання ширяться пошести і смертність. Лякаючись бунтів голодних, фашістсько-польська влада більше скріпила поліційні постерунки.

С. Д. Лубянецький.

В ПОГОНІ ЗА ЛЕГКИМ ХЛІБОМ

(Продовження.)

— Як хочете роботи — каже він — то я можу "нараїти" вам добре місце із доброю платнею. Це є в одних панів, яких я знаю. Я роблю в офісі. Мій пан є багатий купець і тут він має свій офіс, але його дім і жінка, в другім місті. До них треба переїздити шифою. Вони дуже багаті, там вони мають свою велику каменицю, а тут ми перебуваємо в готелю. Ці пани платять своїм слугам високу платню. Вони такі добрі, що я ще не бачив таких добрих людий. І робота в покоях легонька.

Отак гладко брехав Іванко і ані заікнувся. А бідні жертви готові були кинутись в ноги з подякою такому нікчемникові. Вони благаючими очима глядили несміло на него, щоб поміг їм дістати роботу в такої доброї пані, бо чомусь до миття підлоги в "стайні" під доглядом пишного вдалинного реситого відставала їм робота.

Тоді наш панич ще більше вигадує та бреше.

— Моя пані мала добру служницю, яка робила в неї через три роки загалом, а тепер вона вийшла замуж і пішла собі на своє, а пані прислала панові телеграму нині, щоб найти їй порядних дві дівчині і прислати якнайскорше. Мій пан сказав мені пошукати і привести їх до офісу. Там він сам зробить угоду з ними та відішле до пані своїм коштом. Як маєте охоту котра, то я ще нині відведу до офісу. Тут він нібито байдужно переставав говорити і пильно слідив, яке враження викликали його слова.

— Та ми обидві можемо піти! — рівночасно обізвались обі.

Дівчата не знали англійської мови і роботи ніяк не могли знайти. Тому вони почувалися щасливими, а Іванкови вдячними за знайдення їм служби. Обговоривши ще дещо та висказавши, що йому буде великий жаль, як відідуть вони звідсілля, Іванко не гаяв часу, але відвів їх негайно до свого "добродія", а той дуже зрадів, бо "товар" був майже першої кляси.

"Добродій" наперед випитав дівчат, чи давно приїхали з старого краю, з якого села і таке інше, а потім зачав хвалити свою паню, що вона дуже ласкава до своїх слуг і що їм в неї буде добре, як в рідної мами. Приобіцяв їм добру платню, а потім дав їм "рума" до спаня та на другий день обіцяв відіслати їх до жінки.

В десятій годині рано відходив один пароплав до Полудневої Америки. Пан Мошонка відвів свої "служниці" до корабля, а там віддав в руки другому агентови живим товаром, запевнивши дівчат, що той пан має завезти їх аж до його дому до жінки та опікуватися ними в дорозі. Він, безличник, просив ще, щоби дівчата передали поклін від него до його "жінки", а сам обіцяв бути в дома не скорше, як за тиждень. Його жінка полька, казав він, отже зрозуміє дівчат. Хай не боїться нічого. "Всьо буде добре" — говорив ласкаво.

Дівчата були дуже веселі. Вони з дитячою наївністю тішилися і сміялися. Вони приймали це все за щиру правду і думали в душі, що зароблять багато грошей в доброї пані, а потім... Потім може й вони повиходять замуж та будуть мати своє пристановиско... Вони всяко думали, тільки того не думали, що вони опиняться десь в Бразилії і там їм путь пропаде. Того вони ніяк не могли додуматись, бо якже ж не вірити? Як підозрівати? Цеж свої пани, своєю мовою "так файно говорять", такі щирі, такі приємні, якже їм не вірити?

Отакий бизнес провадили "рідні пани" свого виховання. Не одна бідна дівчина робітниця була зваблена до Канади такими агентами, котрі забрали в неї останне віно за подорож, потішала себе тим, що тут заробить більше, бо Канада багата. А тут попала в руки своїм рідним торговцям і перестала бути людиною, — значить скінчила своє існування, як людина; її продають як худобину. А такі рідні пани як Іванко з своїм "добродієм", ані здрігнуться, їх оловяне серце ані не защемить, знаючи добре, що така жертва йде на певну загибіль! О, ні, бо патріотична прикмета є: Серце, мовчи! Гроші перші!

Між "щирими" патріотами, ви не найдете навіть два процент таких, що не продали би робітника чи робітницю в яку небудь неволю. Долари, в них найвища ціль життя!

Іванко дуже совісно виконував своє завдання. Він хутко розпізнав місто і увихався по всіх усюдах за товаром та майже щодня приводив "служниці" до свого пана, а цей всіх їх відсилав кораблем "до Вікторії" — звалося — а в дійсности в Пол. Америку, в Мексико і т. д.

Правда, що наші торговці живим товарам не були одинокі в тім місті, бо оце велике, портове місто, з якого кораблі розходяться на всі сторони світа, мало таких агентів із іншої народности. Вони всі гуртом розвинули торговлю живим товаром на велику скалю. Дійшло до того, що шайка опришків, котрі мали свої авта, почали красти дівчат серед білого дня з вулиці. Девятьлітна вродлива дівчина вийшла з псом на вулицю і пес вернув до дому сам, а дівчини родичі не побачили більше!

Але збанок да часу воду носить. Таке й тут сталося.

В північній части була одна нора, де перетримували живий крадений товар, як не було під руками корабля, щоби відіслати "товар" в чужу країну. В тій норі було кілька нещасних дівчат, попривязувані, як дійсна худобина, і чекали в розпуці на свою загибель. Плач і благання милосердія в своїх катів були даремні... Та одній нещасній дівчині пощастило дістати в руки порожну бляшанку з помідорів і тою бляшанкою порізала вона увязь на собі та чим скорше дісталася на волю, а тоді вже постаралася, що й других освободила поліція.

Коли жителі міста прочитали про цю подію в ранішній ґазеті, вони аж ахнули з переляку. Гей, таке в їх славнім місті діється? Піднесли крик. Влада мусіла ділати...

Тоді то і Іванкови не повелося.

Один парубок спровадив собі дівчину з стараго краю і думав женитися з нею. Але відложив весілля, а тимчасом хотів заробити ще трохи грошей на весілля та на початкову господарку. Дівчина так само була не від того, щоби заробити який долар, але для неї, як свіжої імігрантки роботи не мож було найти. Припадково зайшла вона до салі танців в парку. Тут навинувся Іванко і сам зачав питати її, чи не хоче роботи. Він, як звичайно, зачав говорити про своїх добрих панів, а особливо про паню, яка вона добра та яка багата і дівчина відразу набрала охоти піти хоч на один місяць до тої пані, але вперед хотіла поговорити з своїм нареченим, нічого про це не говорячи панові аґентові Іванкові. Іванко напирав всіми силами, щоби йшла зараз, але вона на це не могла згодитися, бо боялась щоби не прогнівити свого Йосипа — так звався її наречений.

(Далі буде.)

РОЩЕННЯ АЛЬФАЛЬФИ В АЛБЕРТІ

(Докінчення.)

Зіставлення досі сказаного.

Мабуть альфальфа є найстаршою і найбільш відомою пастівною рослиною, яку людина знає. Вона дає великий видаток з акра, є дуже поживна й відносно дешева до рощення та справляє виснажені поля, як ніяка друга пастівна рослина на світі.

Для обставин провінції Алберти порадно є пробувати розмножити відміну альфальфи Ґрім, бо тут через численні проби вона показалася найвідповіднішою, будучи трівкою на посушливість та на студінь в зимі.

Найвідповідніше місце для засівання альфальфи, це таке, де не здержується вода на весні на верху, або яке є добре пропускне в споді, що вода не стоїть на нему в верхній верстві ріллі, її коли ця рілля має в собі досить вапна, як це звичайно всі преріїові ріллі мають. Найкраще приґотовлена земля під засів альфальфи є ця, яка була в парині, або на якій росли окопові рослини, як бараболі тощо.

З виїмком в околицях, в яких є наводнення (іріґація) не радиться сіяти альфальфи в Алберті на стерні.

Порадно і вказано є вживати для засіву тільки доброго випробуваного й реґістрованого насіння від достовірних ростців, як, наприклад, з Брукс, Алберта, які спеціялізують в сіянні чистосортного насіння. З такого насіння і при добрій обрібці ріллі буде кращий успіх та не затрясеться поля новими бурянами, які можна затрясти з нереґістрованим насінням з непевного жерела.

Нащіплювання насіння альфальфи нітро-культурами, тоб то бакцилями горохових рослин є конечне, і робиться воно способами описаними в цих статтях (таких способів є три) бо інакше не буде успіху.

Сіяти без охорони другого насіння, або так званого "норскрап-у", з виїмком на наводнених землях в полудневій Алберті, де це можна робити, бо там є досить вогкости.

На преріях сіяти звичайною сівалкою або спеціяльною машинкою. Коли сіється сівалкою, треба змішати з дертю іншого зерна в пропорції двох частей дерті до одної части насіння альфальфи. На наводнених землях можна сіяти поверх руками та потім заволочити.

Час сіяння не повинен бути пізніше як 30 червня, але мабуть найкраще вибрати його між 1 а 15 червня. На наводнених ріллях можна скорше сіяти.

На акер засівати не більше, як від 8 до 12 фунтів насіння альфальфи, коли сіємо її на добре приготовленій парині, або ж по окопових рослинах. На наводнених ріллях можна сіяти до 20 фунтів на акер. Коли сіємо в рядки по 36 цалів один від другого, так треба 4 фунти насіння на акер.

Підчас першого року сіяння треба старанно доглядати альфальфу, щоби буряни її не заглущували і не давили, тому треба часто скошувати охоронне зерно, яке ми з нею засіяли, або буряни коли підростають. Не можна в першім році пускати худоби ні коней чи свиней на засіяне альфальфою поле, щоби не толочити та не обривати корінців, бо це альфальфі дуже шкодить в першім році.

Треба сапати на весні або по першім уборі сіна культиватором з вузкими пружиновими зубами, щоби вбивати корінця більш-річних трав та бурянів.

Косити на сіно, коли вже половина або більше як половина рослин альфальфи знаходиться в цвіті, не чекаючи на пізніше, бо потім билини є твердші і сіно не є так поживне, як коли скошені в половині цвіту.

Треба уважати добре висушити скошену альфальфу способами описаними в цих статтях, бо інакше сіно може зіпсуватися і стратити на своїй поживній вартости. Ходить про задержання можливо як найбільшого числа листків, в яких є найбільше поживи для всякого живого скота. Зелений колір та гарний запах є наслідком доброго просушування.

Складати альфальфове сіно під накриттям, а коли вже конечно зложити його в стирту, так верх треба добре накрити іншим сіном або полотном, а спід вимостити, бо інакше загниє.

Альфальфа дає знамените пасовиско для всякого рода домашніх звірят, але треба тямити, щоби не пускати їх відразу на довший час, або в часі, коли альфальфа є мокра чи вогка від роси або дощу, бо це може спричинити одуття тварин (блотінґ), які нераз можуть бути фатальні.

Сіяна на сіно чи на пасовиско альфальфа є добрим контрольором бурянів через це, що скошуючи її, скошуємо бурянів, але на насіння, коли її не скошуємо, вона радше помагає бурянам, як шкодить. Тому альфальфу на насіння належить сіяти тільки на чистій і свобідній від бурянів ріллі.

Коли скошуємо чи зжинаємо байндером на насіння, робиться це тоді, коли дві третини насівних стручків є вже брунатними тоб то на пів дозрілими. Не чекати, аж всі вони збрунатніють, бо тоді перші висипляться на землю і фармер понесе шкоду. Насіння альфальфи є досить дороге.

Молотити можна звичайною молотілкою, приспособивши відповідно зуби в гирлі циліндра, щоби вимолочували стручки (голс) альфальфи, але тоді треба мати до сепаратора окремі сита для ловлення насіння альфальфи.

Вимолочене насіння можна вимлинкувати звичайним млинком до чищення збіжжя, але треба дати окремі ситка. Вони не є дорогі і кожний може сам їх робити.

Заки хто може продавати насіння альфальфи другому, він вперед мусить дістати позволення від Домініон Сід Бренч. Інакше підлягає карі. Ця строгість є тому, щоби запобігти поширенні нових родів бурянів.

На закінчення скажемо, що в деяких околицях прерій фармері зависимі тільки від рощення пшениці, а коли прийде така кріза на пшеницю, як ось зараз, так фармерська сімя примирає голодом, немаючи іншого виходу, наприклад, хову домашнього скота, якого без доброго сіна не можна годувати.

Очевидно, що під панським урядом ніхто не дбає за услушнення рільництва, за так звану раціоналізацію, фармер зданий сам на себе самого і на свої власні сили. Тому треба при цім всім не забувати, що освідомлення і орґанізація на полі політичнім мусять бути перші. Всякі такі вліпшення, як рощення альфальфи і годівля живого скота не визволять бідних фармерів з визиску, бо в панськім ладі, під панською владою, для бідних фармерів визволення ані полекші не може бути.

КОРОЛЬ МІЖ ДЕРЕВНИМ МАТЕРІЯЛОМ

В Канаді, в лісах Бритіш Коломбії та Алберти, росте дерево смерека звана по тутешньому "Доґлес Фир" або смерека Доґлеса. Є це одно з найкращих дерев на всякого рода матеріял. Це вартісне дерево вартувалоби всім фармерам розмножувати, обсаджуючи ним фарми. Із стоячих лісів це дерево становить шесте з ряду будівельне дерево в Канаді, щодо його скількости в лісах західньої Канади.

Урядова ляборраторія лісових продуктів, яку веде відділ лісництва в департаменті справ внутрішніх, зробила багато досвідів з цим деревом і знайшла, що це є найсильніше і найбільш неподатливе (штивне) дерево Канади. Тому що ця смерека виростає великих розмірів і тому що дерево з неї таке добре, вживається її до будови (структуральне дерево). Не рідко це дерево доростає до 250 стіп висоти та до 10 стіп проміру в пні. Зрізувано дерева цеї смереки, які давали 75,000 лінійних стіп будівельного матеріялу одно!

Є мало дерев в світі, які служили до так чисельного вжитку, як смерека Доглеса. Логів і бельків з неї вживають до будови мостів для залізниць і звичайних доріг, до пристаней для кораблів, у фабриках. Це дерево позначається тим, що воно може видержати наглі напруження і натиски тягару. Уживають його теж багато в корабельно-будівельних заводах. Воно тверде і не виходжується скоро, тому з него добра підлога в фабриках і мешкальних домах. Коли його закреозотувати, тобто запустити протигнильним шміром, воно дає довготревалі бльочки до брукованя вулиць.

Слої в цего дерева є дуже гарні і коли порізати його на тонкі дощинки до наклеювання на менш вартісне дерево (венірінг) воно дає гарні десені. А тому що воно дається гарно вигладжувати та принимає на себе добре фарби і політури, його вживається дуже багато на внутрішнє викінчення домів. При цих всіх прикметах воно є легке і тому вживають його багато при виробі рільничих знарядів та машинерії а останніми часами при виробі літаків. На телефонічні і телеграфічні стовпи, на стовпці до плотів, на поорги під залізничі рейки, словом на всячину це дерево є дуже добре.

Подібне до него є дерево зване в приморських околицях Бритіш Коломбії "сітка спрус" однак вже не так добре. Здовж Тихого океану ростуть найкращі смереки Доґлеса, а вже в горах і в Алберті вони дещо відмінні і матеріял з них вже не такий витревалий.

Це дерево скоро розмножується із сильного насіння, яке сходить, щоби тільки попало на мінеральну землю. Фармері повинні творити клюби рощення цего корисного і вартісного дерева та домагатися через такі клюби від департаменту рільництва своєї провінції наділу насінням цеї смереки. Уряд за наші гроші вдержує спеціяльну установу збирати насіння ріжних шпилькових дерев та розсилає їх світами. А чому не міг би розіслати таким фармерським клюбам?

Що більше воно росте прекрасно і на преріях, якщо дати йому нагоду та є прикрасою для фармерських будинків і обійстя. Фарма обсаджена смереками є не тільки краща, але й вартніша.

Канадійський рекорд молочности здобула корова породи ейршайр, звана Елмкорт Меріон Секенд, яка є в череді Тома Гунера в околиці Пікту, Нова Скошія, а яка має два роки тільки. Вона дала 15,388 фунтів молока за рік.

СТАРАННИЙ ДОБІР НАСІННЯ ЗБІЛЬШУЄ ВИДАТНІСТЬ З АКРА

Пересічна видатність бараболь з бушлях в Канаді в 1926 році була 148.3 бушля, говорить статистичне Бюро в Оттаві. В тім році було записано в реґістраційнім відділі Бюра 10,392 акри чистосортних бараболь на насіння і вони видали, після звіту інспектора чистосортного насіння, приблизно по 300 бушлів з акра. Деякі фармері повідомили про так високий збір бараболь, як 400 бушлів з акра.

Чи ростимо бараболі на насіння, чи на свою потребу, належить завжди вживати доброго чистосортного насіння. Від першого насіння залежить видатність а цим самим і поплатність з управи і рощення бараболь. Для цього є важним, щоби в даній окрузі було досить чистосортних бараболь на насіння для цілої околиці.

Добре би було, як би справу повести так, щоби один або двох фармерів в околиці згодилися з рештою фармерів ростити тільки самі найліпші бараболі на насіння і щоби інші фармері згодилися за контрактом забрати в них по ціні ринковій всі так випродуковані бараболі. Тоді ціла околиця могла би проголошувати по всіх часописах, що вона має такі то бараболі на продаж, чи то на їду, чи на насіння.

Вимоги покупців.

Коли кожний розводитиме собі таких бараболь, які йому до вподоби, так в кожного будуть інакші бараболі і не буде легко знайти ваґон однакових бараболь. А купець в місті хоче однакових: як білі, то мусять всі бути тільки білі; як червоні, так він хоче, щоби всі були однакові червоні та однакового вигляду. Тоді скорше можна їх продавати. Люди в містах, які є найбільшими споживцями бараболь, не хотять ріжних, але хотять однакових бараболь.

Мало котра господарська рослина підлягає стільки ріжним слабостям та паразитам, як барабоя. Деякі з них можна пізнати тільки, як розкроїти бараболю. Інші є видимі без цього. Ще інші можна пізнати тільки на ростучих бараболях. Само провірення розкраяної бараболі теж не завжди є достаточне, бо здорова на вигляд бараболя може мати в собі заразки слабости.

Наприклад, є дві слабости, з яких одна називається "листокрут" (ліф рол), а друга "мозаїк", однак ніодної з них ви не пізнаєте по бараболі.

Погода та умовини в землі будуть завжди тим чинником, що ограничуватиме продукцію бараболь, однак умовини в землі можна контролювати та можна також і треба контролювати само насіння, його абсолютну чистоту щодо заразливих слабостей бараболі. Урожайність землі та методи управи можна до великої міри контролювати, але насіння, це перша річ.

Видатність бараболь з акра можна збільшити відповідним добором насіння. Є недоцільно садити насіння, в якому повно заразків всяких слабостей. Для того фармері, а головно, молодші з них, які вже знають дещо про модерну господарку, вміють прочитати анґлійську книжку, повинні зазнайомитися з слабостями бараболь.

Професор Морфі, який на припорученя домініяльного департаменту рільництва спеціяльно досліджував слабости в бараболь, говорить, що є чотири роди барабольних заразливих слабостей.

Перша ґрупа.

До першої ґрупи належать такі слабости, які дотикають та нападають листя і спричинюють висихання. Ці слабости є спричинені мікроскопійними грибками, яких голим оком не можна побачити, тільки через сильно побільшаюче шкло-мікроскоп. Ці грибики атакують листки і ми бачимо малі або більші цятки чи плями на листю, які збільшаються скоро і листя чорніє, сохне та опадає, або навіть ціла билина всихає. Ці грибики заносить вітер з одної рослини на другу, з одного листка на другий. Незаражені листки можна охоронити даючи на них верству відзаражуючого хемікалу. Таким відзаражуючим хемікалом є трійло зване Бордо Мікс'чер, або мішанина Бордо.

Друга ґрупа.

До другої ґрупи барабольних заразливих слабостей належать ці, яких заразки знаходяться на поверхні овочу бараболі, отже не на билині чи листю, але на картоплі. Вони звичайно, принаймні деякі з них, знаходяться також в землі, в якій перебувають чекаючи на бараболі. Барабольний "блек лег" або чорнії, звичайно перебуває в самій картоплі, але такі, як "пархи" і "блек скеб" або чорноплямник, жиють на шкірі картоплі і в ріллі, в якій садять картоплі.

Третя ґрупа.

До третьої ґрупи барабольних слабостей належить "зівяльники" (вилтс), які спричинюють, що листя та бадилля вяне і всихає. Заразки цих паразитів переживають в картоплі з року на рік. Ви посадите заражені ними картоплі в землю, а вони з соками переходять до бадилля. Опісля переходять знов до картоплі в землю і так перезимовуються до весни. Заражена ними картопля має в собі, як її розкроїти, жовтяві плямки. Отже відкидаючи при садженні всі такі поплямлені насінні бараболі, усунемо цю заразу.

Четверта ґрупа.

Ця ґрупа включає такі слабости, про які наука не знає, чи вони спричинені паразитом, чи ні, але спричинюють ненормальність в рості та вигляді ростини. І ця слабість якимсь чином передержується в картоплі через зиму. Ціла ростина нидіє і видатність дуже мала.

ВІТАМІНИ В ЗЕРНІ БАВОВНИ.

Бавовна, як знаємо походить з цвіту рослини бавовняка. Волокно це є цвітовий пушок, який охороняє насіння. Насінне зерно бавоняка дає олій, а втім олії знайдено новішими часами квасок або вітамін чи пак по нашому життедайну снасть, яку звуть вітамін. Ця вітаміна знаходиться також в молоці, червонім мясі, рибі і дріжджах. В дріжджах її є найбільше, тому тепер зачали курувати деякі слабости дріжджами, які є для цього спеціяльно приготовлені і є в торговлі під ріжними назвами.

Вченим досі не вдалося точно відділити ці вітаміни, яких є вже пять чи шість, але вчені знають, що вони є або нема їх в даній поживі. А знають вчені це через спроби роблені з освоєними щурами, яких кормлять ріжними поживами, одних, в яких є такі вітаміни або ці життедайні снасти, а для справдження других щурів кормлять такими поживами, в яких вчені підозрівають, що нема тих снастей або вітамінів. За короткий час це покаже на щурах, чи вітаміни є в поживі, чи немає їх там. Де їх немає, там щурі не ростуть а то і здихають по короткім часі.

За почином Злучених Держав, вони й Канада святкуватимуть столітню річницю "мирних сусідських взаємовідносин життя" започаткуванним митової війни.

ОБЇЗДКА ОРҐАНІЗАТОРА КАНАДІЙСЬКОЇ ФАРМЕРСЬКОЇ ЛІҐИ ЄДНОСТИ В ПІВНІЧНІЙ АЛБЕРТІ

Оцею дорогою повідомляється всіх читачів і симпатиків робітничо-фармерської преси, всіх українських фармерів в північній Алберті, що на домагання делеґатів на фармерську конференцію, яка відбулася в Едмонтоні на 13 і 14 грудня і на якій було поверх 150 фармерських делеґатів з ріжних місцевостей Алберти та ріжних народностей, новозаложена боева фармерська орґанізація "Канадійська Фармерська Ліґа Єдности" висилає на обїздку т. К. Екселсона, члена краевої екзекутиви вище згаданої орґанізації.

Товариш Екселсон пояснить обширно ціль і завдання нової боевої фармерської орґанізації і ті причини, які заставили бідних фармерів орґанізуватися до боротьби за право на життя. Прийдіть і послухайте, що треба вам робити, щоб вашу працю не забірали від вас за дармо ненаситні капіталісти, а вас самих не оставляли боротися зі страшними злиднями.

Всі бідні фармері повинні ставати членами Канадійської Фармерської Ліґи Єдности. На членах наших робітничо-фармерських орґанізацій, на читачах нашої робітничо-фармерської преси і на наших симпатиках лежить обовязок стати орґанізаторами цеї фармерської орґанізації в себе на місцях. Говоріть про неї всім бідним фармерам, кажіть їм, щоб вони сходилися чисельно на мітінґи т. Екселсона, а там почують про те, що треба робити, щоб позбутися капіталістичного визиску і зажити таким життям, яке кожному трудящому фармереві належиться.

Будуйте нову боеву фармерську орґанізацію, яку започаткували бідні клясово свідомі фармері! Боріться за клясовий провід в цій орґанізації, за ту програму, яку ухвалили фармерські конференції в трох степових провінціях! Подбайте, щоб ця орґанізація тісно обєдналася з робітничою боевою орґанізацією в Канаді — Воркерс Юниті Ліґ або Ліґа Робітничої Єдности! Бо тільки спільне обєднання бідних фармерів з робітниками положить кінець нинішній системі визиску і збудує для працюючої кляси нове, краще життя.

Зазначуємо, що т. Екселсон буде промовляти на мітінґах тільки по англійськи. Тому товариші на місцях повинні постаратися, щоб на мітінґу був такий товариш, який міг би сказати присутним фармерам про Канадійську Фармерську Ліґу Єдности по українськи.

Тов. Екселсон відвідає слідуючі місцевости в північній Алберті:

Дервент — в суботу, 17 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Слава — в неділю, 18 січня, в год. 2 по полудні, в Укр. Фармерськім Домі.

Мирнам — в неділю, 18 січня, в год. 7 вечером, в Укр. Фармерськім Домі.

Бовалон — в понеділок, 19 січня, в год. 7 вечером, в Комюниті Гол.

Котрі фармерські околиці в Алберті хотіли б мати у себе орґанізатора Канадійської Фармерської Ліґи Єдности і почути його промови, хай негайно пишуть в українській мові на нище подану адресу:

**J. Klybanowsky,
Ukrainian Labor Temple
10628—96th St., Edmonton, Alta.**

БАГАТО ЖЕРТВ ЧЕРЕЗ СТУДІНЬ В КИТАЮ.

Шангай, 11 січня. — Обниження температури понище зера спричинило багато випадків смерти в північнім Китаю. Студінь і триднева буря з сніжними метелицями навістила цю часть Китаю, що знаходиться на північ від ріки Янце та засягнула аж до провінції Кансу на захід. Через поперервані дроти телефонів надходять тільки уривочні вісти про велике число смертей, яке нараховують на тисячі. Такої сніжної бурі не було вже від років. Замерзлих бідаків знайдено навіть на вулицях Пейпіну, Тієнсіну та інших міст і сіл в провінції Чіглі. Піші дорожкарі (рікша) позамерзали в дорозі з своїми візками, в яких вони тягнуть багачів вулицями. Полотно і волокно на одежу та пшениця на поживу гниють в "християнських нації", а Китай голодує і мерзне. Ба, навіть такі в кожній "християнській" країні є повно голодних і босих та незодягнених. За це всі буржуї ситі і тепло одягнені...

ЯПОНСЬКИЙ ПОТЯГ ЗЛЕТІВ В РІКУ.

Токіо, Японія, 12 січня. — Експресовий потяг впав в ріку Ґірошіма між Шімоносекі а Токіо. Є 6 вбитих, а 51 ранених. Причина не відома.

ПОВСТАННЯ СЕЛЯН НА ФІЛІПІНАХ.

Маніля, Філіпіни, 11 січня. — Тут наспіли вісти з провінції Панґанісан, остров Люзан, що селяне напали на місто Таюг і здобули та спалили поліційні бараки, як пімста за безмилосердне стягання податків від них в цім часі загальної господарської крізи. Вони вбили кількох буржуїв та спалили почтовий і податковий уряди. Також вбили двох офіцирів та 21 жовнірів, які повнять поліційну службу. Жінки селян брали участь в цій боротьбі. Пізніше поліція мала відбити місто від повстанців, які замкнулися в монастирі. Говориться, що при здобуттю монастира вбито 11 повстанців. Американська влада на Філіпінах дуже занепокоена тим селянським повстанням, яке вона вирішила здавити за всяку ціну. Бідні селяне цілого світа, в цім числі і канадійські бідні фармері, є за філіпінськими визискуваними селянами.

Повідомлено через Лондон, що підчас вибуху вулькану Мерапі на острові Ява загинуло поверх 400 осіб, яких захопила вогнева лява, про котру часописи писали, що була около 100 стіп висока а кілька сот стіп широка і плила дуже скоро з кратеру. Ява є великий остров на полудне від Китаю і належить до Голяндії. Лява захопила селян при праці на полю і відтяла їм втечу в село. Кілька сіл люди мусіли опустити. Від жаріючої ляви погоріли ліси в сусідстві вулькану.

FARMER'S LIFE

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $2.00

Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

часопис для українського фармерства в Канаді — виходить кожної середи. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекГрегор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $2.00

Адреса:

FARMER'S LIFE

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БАНКИРАМ ДІЄТЬСЯ ДОБРЕ В КАНАДІ

Коли самі реформістичні провідники старих фармерських організацій, як Юнайтед Фармерс, заявляють, що на кожних 100 фармерів 60 є вже безвихідно задовжені, коли нема найменшого вигляду на зміну, на поліпшення і щораз частіше чути з фармів голоси, що люди не мають що їсти, в що вдягнутися, а діти не ходять до школи, бо не мають в чім, коли навіть сам премієр Саскечевану Ендерсон заявляє на бенкеті буржуазного клюбу "Кайваніс" в Вінніпеґу 8 грудня, що в його провінції є школи, які є замкнені, бо немає в фармерів грошей заплатити податки — кажемо, коли це все відбувається і вказує, що кріза є страшна, тоді банкові звіти вказують великі зиски. Тоді банки виплачують своїм власникам шеровцям високі дивіденди та бонуси, а вартість банкових шерів є надзвичайно висока.

Щоби хто не думав, що беремо щось з пальця, подаємо найновіші ціни банкових шерів в Канаді та в окремій рубриці зазначуємо цю високу дивіденду і бонус, а також номінальну і дійсну вартість одного шера.

Назва банку	вартість уділа номінальна	вартість уділа дійсна	дивіденда в 1930	бонус в 1930	капітал в 1929
Кенедіян Банк оф Комерс	$100.00	$227.00	$12.00	$1.00	$29.881.570
Банк оф Монтреал	100.00	282.00	12.00	2.00	36,000,000
Роял Банк оф Канада	100.00	275.00	12.00	2.00	35,000,000
Банк оф Нова Скошія	100.00	320.00	16.00	——	10,000,000
Домініон Банк	100.00	219.50	16.00	1.00	6,996,030
Імпірял Банк	100.00	217,00	12.00	1.00	7,000,000
Банк Канадіян	100.00	168.50	10.00	——	6,999,190
Банк оф Торонто	100.00	222.00	12.00	1.00	6,000,000
				Разом основного капіталу	$137,876,790

З цих високих дивіденд і високих цін на шери тих банків виходить ясно, що вони зробили велитенські зиски в цім році крізи. А факт, що за 100 доларовий шер платять капіталісти по $320.00, як наприклад, за шери Банк-у оф Нова Скошія, вказує досить наглядно, що ці капіталістичні інституції збільшили свої маєтки. І фактично, коли заглянути в книжку видану статистичним бюром в Оттаві, (отже не "більшовицька пропаґанда"), так бачимо, що ці банки зростали ось так:

діловий рік	основний капітал	банкноти в обігу	людські депозити	резерва з зисків	загальний маєток
1900	$65,154,594	$46,574,780	$266,504,528	$32,372,394	$459,715,055
1910	98,787,929	82,120,303	909,954,839	74,975,345	1,211,452,351
1920	123,619,120	228,800,379	2,189,428,885	128,756,690	3,064,133,843
1928	122,839,878	176,716,979	2,610,504,865	134,087,485	3,323,163,195
1929	137,269,085	178,291,030	2,696,747,857	190,636,682	3,528,468,027
1930	———	———	———	———	3,633,955,582

З цих сухих цифр можна бачити багато. Дуже багато.

Перед 30 роками ці банки мали поверх 65 мільйонів основного капіталу. Однак тоді було їх далеко більше. Було їх кільканайцять. Деякі побанкротували, а деякі злилися з існуючими банками. В 1929 році їхній основний капітал трохи більше, як подвоївся. Виносив поверх 137 мільйонів доларів. Але коли в 1900 весь їхній маєток був тільки около 460 мільйонів, або около 7 разів більший від їхнього основного капіталу, так вже в 1929 році цей банкирський маєток виносив поверх три з половиною більйона доларів, або поверх 25 і ½ разів більше, як їх основний капітал, який був лише трохи вище 137 мільйонів доларів.

Чомусь основний капітал зростав поволі, але загальний маєток ріс як на дріжджах! Чому воно так?!

Але зараз знайдемо пояснення до того феноменального зросту.

МАЛО ГРОШЕЙ В ОБІГУ — БІЛЬШІ ЗИСКИ.

Погляньте на суму банкнотів в обігу. Вона в році вибуху війни була трохи більше, як 104 і ½ мільйона доларів. Вона постійно зростала через час тревання війни аж до 1920 року, в якім виносила майже 229 мільйонів доларів. Однак вже в році 1922 (тут не зазначений, але є в статистичній книжці) вона впала тільки до 166 мільйонів доларів і так поволеньки підходила через останніх кілька років до суми 178 мільйонів доларів.

Хто скаже, що в 1920 році в Канаді треба було більше грошей на переведення всього діловодства, як в 1922 році, або як в 1929 році? Адже після статистичних даних в кожнім році фармері продукували величезну скількість всіляких продуктів, збіжжя; худоби, свиней тощо! Майже що року продукували більше! Так чому це зменшення грошей в обігу?

Ага, в 1921 і 1922 роках була "повоєнна кріза". Але кріза це щось таке, що пани банкирі знають більше про його, як знають, наприклад, мало освідомлені фармері. Чому ця кріза наступила тоді? Хочете знати? Так уважайте: банкирі, які контролюють життя цілого населення кожної капіталістичної країни, а в цім і Канади також, хотіли обнизити воєнні ціни на фармерський продукт, щоби потім вдарити на заробітну платню фабричного робітника і таким способом обнизити кошти продукції товарів фабричних, якими вони торгують на світових ринках, що по війні зачали звужатися.

Щоби вдарити на фармерів і через них на робітників фабричних, пани банкирі "заперли кредит" тоді. Перестали позичати людям грошей. Однак колектували старі довги. А що то значить "заперти кредит" і як то запирається кредит? Звичайним способом, вкорочуванням грошей в обігу! Длятого то вже в 1922 році їх є в обігу не 228 мільйонів і 800 тисяч доларів, а тільки около 166 мільйонів! Тобто близько 63 мільйонів доларів банкирі вицофали зпоміж людий, заперли в огнетревалі каси і гроші стали "тайт". Товарів було повно, а нема середника виміни на товари, тоб то грошей! Бачите вже, куди банкирська стежка в горох?

БАНКИ НЕ ВИЗИЧАЮТЬ ГРОШЕЙ, ЦІНИ ПАДАЮТЬ.

Таке саме сталося і зараз. Не маємо під руками статистичних даних про це, скільки саме зараз знаходиться банкових папірчиків-квітиків на гроші між людьми, але можемо запевнити, що нема їх стільки, як було минулого року, це є $178,291,030. Може немає їх більше, як на 150 мільйонів доларів. Тому то і зараз гроші є "тайт" — тісні — кажуть пани!

Підчас своєї промови в Ріджайні пан премієр Бенет мав слова потіхи для банкирів і сказав, що їм не станеться ніяка кривда, що не потерплять ніякої втрати, що довги їхні, це святе, і хто говорить про відложення сплачування довгів, так звану мораторію, той небезпечний чоловік. Для фармерів ніякої помочи не мав; потішав їх тим, що вони повинні знати, що не вони одинокі знаходяться в клопотах, бо ж деякі другі люди також потратили багато на шерах і бондах. Він назвав тих людий продуцентами, тільки не знати, що крім визиску вони продукують.

Не маємо також під руками статистичних даних, як зростало задовження фармерів в Канаді, але коли ви добре розглянете попередні цифри зросту банкових маєтків, так стане вам ясно, що в пропорції, як зростали ці маєтки, так бідніли фармері! Бо інакше, звідкілля набрали б банки тих маєтків? Це є визиск робітників ріллі і робітників фабрики. Тільки ці два брати праці продукують щось таке, що можна замінити на долари і перепродати на світових ринках. Буржуазія нічого такого не продукує, чим можна б торгувати та виручати за него ціну, добавивши до коштів продукції свій зиск.

Банкирам пан Бенет запевнив, що не потерплять нічого, як будуть фінансувати дальше пулеву пшеничку. Очевидно, по нинішних цінах, які світові спекулянти хочуть дати за неї. А доходить до того, що, як зараз нам донесено, на деяких стаціях в Алберті добра пшениця продається вже по 12 центів бушель!!! Чи треба ще забезпечувати банкирів більше, як вони самі себе забезпечили?

КРІЗУ ПОВИННІ ВІДЧУВАТИ ВСІ ВЕРСТВИ НАСЕЛЕННЯ.

Перед бідними фармерами є таке питання: якщо кріза є щось неуникниме в життю країни і якщо крізи мусять бути, так як це пани твердо обстоюють, так чому вони є тільки коштом працюючого населення? Чому вони не є розподілені на всі верстви населення? Чому верства найвизначніших капіталістів, якими є банкирі та інші фінансові і промислові барони і королі, чому на них крізи нема? Звідки, яким правом мають вони брати стільки зисків, що їх маєтки зросли поверх 25 і ½ разів за 29 років?

Але товариші, шкода було би думати, що уряд Бенета чи якого іншого представника панської кляси розвяже це питання вдоволяючо для працюючої кляси. Кожному ясно, що цей великий зріст маєтків банкирів та інших капіталістів, бо всюди ця сама історія, це нічого іншого, тільки отой власне великий визиск. Гурток людий, яких можна почислити на пальцях рук, контролює банки, асекураційні і інші фінансові інституції, які визискують бідних фармерів при помочі позичок на морґеджі, цей гурток посідає також фабрики, заводи, майни, різні, електровні, залізниці, перевозові корабельні лінії, телефони і телеґрафи та радіостації, млини і пекарні та тартаки, словом ціле економічне життя країни!

Ця контроля відбувається при помочі грошевої системи. Через державну владу. Усунути владу панів, забрати фабрики і гроші під контролю самого народа, усунути визиск отже, так усунеться всілякі крізи. Це є одинока дорога до виходу з крізи, з терпіння і нужди, які вона всім трудящим спричинює. Повищі цифри банкових зисків це доказ, якого не те пани, але сам панський господь не годен збити!

Освідомлення через студіювання таких цифрів, а потім орґанізація в КФЛЄ для усунення влади панів — оце завдання всіх бідних фармерів!

ЗАКОРДОННА ПРЕСА ПРО РАД. СОЮЗ

Париж, 8. Соціялістична ґазета "Ле Травай", що виходить у Женеві, вмістила листа московського кореспондента про становище СРСР. "Цілком безперечно, — пише він, — **процес шкідників ще більше посилить активність трудящих мас СРСР і збільшить їхню енерґію для оборони своєї соціялістичної батьківщини.** Мені не доводилось зустрічатися в СРСР з контрреволюціонерами, але я бачив так багато віри і відданости у робітників і студентства до побудування соціялістичного суспільства, що я гадаю, що **за найменшої спроби напасти на СРСР, світ побачить мільйони чоловіків і жінок стануть на оборону своїх заводів, шкіл, комун.** Коли капіталістичний світ прислухається до нарікань білоеміґрантів **чи усвідомляє він ту силу,** що її являють собою ці 150 мільйонів людей, переважно організованих навколо заводів, профспілок і колгоспів? Коли б люди, які мріють про інтервенцію, прожили хоч кілька тижнів в СРСР, вони, може, зрозуміли б, що економічне піднесення тут переплітається з піднесенням культурности, і що СРСР це новий світ, що сили його незмірно зростають від непохитної віри широких мас".

Інша ґазета, цим разом турецька, говорить також дуже прихильно про Союз.

Стамбул, 8. Офіціозна **"Мілієт"** публікує передовицю під заголовком: **"Що відбувається в СРСР".**

Торкаючися сензаційних повідомлень про СРСР, ґазета пише: "Хто в курсі цієї літератури, поширюваної з перших днів російської революції, той знає, де правда і де брехня. Імперіялістичний світ і всі його аґенти почувають, що російська революція захитала їхні основи. Вони сподіваються галасом і химерними чутками придушити комуністичний рух, що як та лавина, за геольоґічного перевороту, привів у рух масу в 150 мільйонів чоловіка. Ми не знаємо, чи дала будь які наслідки ця 12-ти річна боротьба проти Радянського Союзу. Ми не знаємо, скільки паперу і антраменту зіпсовано, але знаємо, що радянська влада в СРСР тепер міцніша як будь коли. Враження й спостереження нашого товариша з Москві ще більше зміцнюють нашу думку. Примілкові також сподіванки тих, що мають надію на падіння режіму в СРСР під впливом, коли не зовнішніх політичних чинників, то внутрішніх економічних.

МЕКФАРЛЕНД КАЖЕ ОБНИЗИТИ КОШТИ ПРОДУКЦІЇ

Пан МекФарленд, який є виставленником консервативної партії під проводом премієра Бенета і канадійських банкирів на головного менаджера канадійського пулу, заявив в часописах з нагоди нового року, що "міра успіху канадійських продуцентів пшениці залежить від того, як ДЕШЕВО ВОНИ МОЖУТЬ ПРОДУКУВАТИ".

Іншими словами, що після пана МекФарленда канадійські фармері не продукують ще досить дешево для канадійської буржуазії і тому вона не може продавати канадійську пшеницю на світових ринках. Треба, щоби ці фармері продукували пшеницю не за пів дармо, а таки чисто за дармо!

Каже далі цей панський оборонець, що фармері на преріях повинні більше вирощувати ярини, замісць купувати її. Це вже справді є смішне. Чи ж фармері ще мало вирощують всячини? Адже як би так пан МекФарленд пішов між українських фармерів, вони закидали б його всякою яриною тільки на одній секції землі, а як би стали скидати ярину, яка росла в 1 тавншипі, так закидали б буржуазію з пів світа. Не в цьому є лихо, що деякі фармері може не ростуть своєї власної ярини, а лихо є в цім, що є багато визиску в Канаді, багато всяких посередників, яких не повинно бути. Ці люди тільки всього й роблять, що визискують та придумують способи щораз то нового визиску.

Дійсні причини лиха.

Чому пан МекФарлнед не заговорив, що земля в Канаді є приватною власністю і ріжні спекулянтські компанії нагарбали її за безцін, а потім, коли прийшла війна і панський уряд кинув клич продукувати як найбільше поживи та фармері кинулися за землю, ці спекулянти вишрубували високо ціни за землю, що це є першою причиною банкроцтва фармерів. Далі, що другою причиною є приватне посідання всіх фабрик і заводів, які постачають фабричних товарів, і що ціни на ці товари є надмірно високі ради панського визиску. Третя річ, що залізниці є в руках приватних капіталістів, які хотять високих приходів-дивіденд, і що через це перевіз всяких товарів фабричних до фармерів і всяких фармерських продуктів на ринки збуту є надмірно коштовний. Четверте і це дуже а дуже важне, що грошевий кредит є тут в руках приватних капіталістів і вони можуть при помочи вкорочування або поширювання кредиту спричинювати порівнюючо добрі часи, або величезну крізу, як ось є зараз. Про це пан МекФарленд повинен був заговорити, а чомусь не заговорив. Про збільшення рощення ярини фармерами хай він нам баки не крутить. Ми знаємо, що ми ростимо всього досить, але пани капіталісти стоять поміж нами а споживачами і забірають все це від нас за безцін — рабують нас в білий день.

Треба усунути визиск.

Не збільшення продукції ярини, а усунення визиску є фармерам конечно потрібне. Тоді, як в Канаді буде робітниче фармерська влада, залізниці будуть перевозити за меншу оплату, банки будуть рахувати менший процент, податків великих не буде на всьому і тоді робітники ріллі і фабрики зазнають кращого життя; покищо для них остається тільки одно: освідомляти і орґанізуватися, щоби в слушний час усунути владу визискувачів.

ЧИ БУРЖУАЗІЯ ЗНАЄ, ДЕ ВОНА ЙДЕ

Не думайте, читачі, що буржуазія не знає, куди веде її рабівницька господарка. Очевидно, не вся вона це знає, але деяка таки знає і то знає чи не багато ліпше, як деякі клясово неосвідомлені члени працюючої кляси.

От, наприклад, читаємо в журналі "Автлук енд Індепендент" з грудня 24, сторона 650, що др. Чадборн, який репрезентував на конференції власників цукроварень в Ню Йорку кубансько-американські цукроварні, що він розуміє аж надто добре, до чого веде капіталістична господарка визиску працюючих кляс. Він, як понище побачимо, розуміє капіталістичну систему дуже добре і знає, на що вона зараз хорує.

Визиск цукрового тресту.

На світі існує кілька цукрових трестів і ми свого часу писали, що вони контролюють всю продукцію цукру в світі, але часом їхні інтереси внутрі країни є суперечні і між ними повстає цінова війна. Тоб то одні перед другими обнижують ціну на цукор, щоби тільки продати його та збити зиски. Ми писали, що цукроварні, які контролюють цукор із цукрових буряків в Злучених Державах, не можуть ніяк погодитися з цукроварнями, які контролюють дешевший цукор з цукрової тросці. Писали ми також, що, наприклад, можна вивезти деякий цукор з Канади до Британії, а опісля привезти його назад до Канади, заплативши від него мито, і ще продати в Канаді із зиском!

Іншими словами, що канадійський цукровий трест так злодивив канадійських покупців цукру і диктує їм таку ціну, що вони є цілковито на його ласці. А решту цукру, якого канадійські покупці не можуть спожити, бо він не для всіх приступний в ціні, цей трест вивозить і "домпує", таки направду домпує, в Британії. Тому кажемо, що можна цей цукор перевезти два рази через океан, і мито на нему заплатити, та й ще продати його потім в Канаді з зарібком!

Або ще іншими словами, як би канадійський уряд не охороняв канадійських капіталістичних злодіїв охоронним митом, багато товарів, багато поживи, а між тим власне цукор, були би далеко а далеко тапші в ціні, як вони є зараз?! І тому то власне є така страшенна нерівність між цінами на продукти ріллі, а продукти фабрики. Це наші читачі повинні вивчити і затямити та при кожній нагоді пояснювати другим, які не мали спромоги з панських та пансько-льокайських часописів того навчитися і зрозуміти.

Ціла капіталістична система під осудом.

А тепер вернім до д-ра Чадборна. Він був на конференції світових власників цукроварень, які хотіли розвязати питання цінової конкуренції між собою, щоби визискувати більше покупців-споживачів цукру. Але через багато причин це тим панам трохи не вдалося. Цукрова кріза існує ще до певної міри далі, хоча в Канаді домове мито помагає канадійському цукровому трестові підносити поволі ціни знов. Цукор був недавно $5 за 100 фунтів, а зараз є він $5,70. На тім мітінґови цукрових злочинців і рабівників др. Чадборн сказав:

"Не тільки сама цукрова промисловість терпить від самолюбної захланности її складових частей. Всі промисловости переступили здорові економічні закони і в наслідок цього є величезна надпродукція майже у всіх світових товарах. А до чого це довело? Довело до такої ситуації з безробіттям, про яку ніхто не думав ще перед одним роком і яка не була знана через кілька ґенерацій, а можливо ніколи перед тим. Я сказав що ми судимо більшу справу, як справу цукру. Під цим я розумів, що на суді є ЦІЛА КАПІТАЛІСТИЧНА СИСТЕМА. Якщо ви думаєте, що ці люди, які орудують світовими індустріями, можуть через свою жадобу зисків спричинювати таку депресію, як теперішня, і не підприняти скоро мір направити це, без огляду на втрату для одиниць, так ви помиляєтеся! Ми не можемо з тим втечи. Люди, які терплять від цього, кинуть визов нашій системі так нехибно, як нехибно земля крутиться коло сонця".

Народ не стерпить визиску..

І хоч ми не погоджуємося з висказами доктора Чадборна відносно "надпродукції та переступлення здорових економічних законів", бо на ділі нема надпродукції; але є зубожіння і мала консумція через те, — отже так сказати б підконсумція, — все ж таки мусимо дати йому признання, що він добре зрозумів, що люди а головно люди праці, які терплять від самолюбної захланности панів капіталістів, НЕ СТЕРПЛЯТЬ того визиску більше і кинуть визов цілій капіталістичній системі визиску так нехибно, як нехибно по ночі наступає день! Визвуть і ПОВАЛЯТЬ капіталізм!

Голод і холод заставлять працюючих думати.

Тому хоч кріза економічна є з одної сторони погана, бо спричинює нужду та терпіння, з другої сторони вона є пожадана, бо вона навчить людий а в цім передовсім бідних фармерів та робітників фабричних, думати! Навчить їх ліпше, як десять років пропаганди!

Кріза означає холод і голод для працюючої кляси, а деякі члени тої працюючої кляси прямо не хотять подумати глибше, як довго не терплять голоду і холоду. Доперва, як холод і голод зачинають заглядати їм в вічі, вони зачинають питатися: гей, адже ми напродукували стільки поживи, стільки всякої сировини на одежу, на обуву, так чомуж нас того всього нема?!

Тоді зачинають бачити, що при помочі так званого бизнесу все це від них зрабовано і вкрадено в білий день. Тоді вони зачинають думати, як би це все відобрати назад від суспільних злодіїв і рабівників та ошустів.

ВИРЯТУВАНО 20 ЗАСИПАНИХ РОБІТНИКІВ.

Окленд, Кал., 12 січня. — В тунелі, що його копають попід гори Кост Рендж, обсунулася в однім місци земля і засипала 20 робітників, відгородивши їх від світа. Завдяки присутности ума одного з них, який бачучи, що земля обсувається і відгородить їх, скоро перетягнув чотироцалеву руру попід спадаючу землю і так забезпечив собі і товаришам доступ воздуху. Тою рурою опісля через 30 годин подавано їм деяку поживу, заки відкопано звалище.

ЧИМ "КАНАДІЙСЬКИЙ ФАРМЕР" ГОДУЄ СВОЇХ ЧИТАЧІВ

В 50 числі з 17 грудня, на так званій фармерській сторінці, пише премудрий редактор того пансько-льокайського часопису таку пораду для своїх читачів під заголовком "Що робити аби господарка поплачувалася".:

"Взагалі, щоби фармування під цю пору поплачувалося, треба бути економічним та ощадним під кожним зглядом. Як не маєш готівки, щоби купити якусь річ, старайся обходитися без неї, а сим уникнеш багато безпотрібних клопотів і видатків."

Прямо не хочеться очам вірити, щоби це писала людина з нормальним розумом. Однак, на жаль, це правдивий факт, бо таки так і написано. Погляньте і переконайтеся!

Значить, пан редактор, помимо того, що вже й сам бачить, що кріза є загальна й очевидна, що тисячі фармерів над пропастю, що сотки тисяч безробітних тиняються в голоді по містах а то вже й по фармах — що фармування в нинішнім суспільним ладі визиску ніяк не є поплатне і що фармері вже і так є ощадні до найвищої точки і далі не можуть бути ощадніші; нема куди — він, цей панський редактор, як медицину на крізу, як средство, яке має зробити фармування поплатним, дораджує ще більшу ощадність!

Голодний ти, твоя сімія, неодягнений ти і вона, нема у вас чим податку заплатити, щадіть, бо так радить пан редактор "Канадійського Фармера", часопису, який робить претенсію на фармерський часопис! Треба вам, люди, теплої одежі на зиму, черевиків для дітий, муки до хати, ні, не купуйте цього, тільки змерзайте і крепируйте, бо так радить редактор того часопису, який ви своєю кервавицею через довгі роки піддержували! Тим ви зробите ваше фармерування "поплатним"!

І сам пише, що "щоби фармування під цю пору поплачувалося" — значить пан редактор знає, свідомий цього, що воно не поплачується, — але чомусь тяжко йому сказати чому воно не поплачується, яка цьому є причина, тільки каже вам, що як не маєте готівки, (а ви її не маєте, про це він сам добре знає також), так ОБХОДІТЬСЯ БЕЗ ВСЬОГО, ЩО ВАМ Є ПОТРІБНЕ!

Треба тобі чоловіче плуга, борони, воза, саней, грабарки, жниварки, косарки, гарнесу, вилків, лопати, біги, сокири, млинка і сотні інших знарядів та машинерії, без яких ти в Канаді ніяк не міг би зробити життя, але не маєш готівки, так ОБХОДИСЯ БЕЗ ТОГО ВСЬОГО! Здихай! Так тебе радить пан редактор "Канадійського Фармера"!

Чи ж фармері ще не досить ощадні? Чи є взагалі де на світі друга верства людий, які були б більше ощадні, як фармері? Ану-те, пане редактор "Канадійського Фармера" скажіть, де такі люди є?!

Якби редактор "Канадійського Фармера" людина чесна, він сказав би таке: "Нинішня рабівнича господарка, нинішній велитенський визиск, нинішня кляса суспільних ґаланасів, які тільки й роблять, що придумують щораз то нові пляни і "скіми" на це, як би то визискати працююче населення села і міста, є причиною, що помимо того, що фармері як суспільна верства є найбільш ощадні люди під сонцем, помимо того, що ті фармері, їхні жінки нещасні та діти малолітні працюють від світанку до пізної ночі, що випродукували мільйони бушлів всякого хлібного зерна, вигодували мільйони фунтів преріжного мяса, напродукували мільйони ґальонів сметани, фунтів масла, дозинів яєць, сотки тисяч тонів всякої ярини, що ці фармері, помимо того всього, знаходяться нині над берегом пропасти, над руїною. Всім їм грозить цілковите банкроцтво і голодова смерть. І для них не має вже ніякої іншої ради, тільки або гинути, або боротися з клясою паразитів та скинути їх геть із своєї спини, а тоді влаштувати цілий лад так, щоби всі мали всього досить. А такий лад є цілком можливий, якщо усунути посередників і визиск ними, якщо продукувати на це тільки, щоб його зуживати, а не тримати на складах і магазинах на профіт, що мовляв, як біда людий притисне, вони мусять заплатити мою високу ціну, яка дасть мені в десятеро більше вартости, як коштує".

Так говорить чесна людина. Котра людина так не говорить, вона одно з двох: або не розуміє нинішного несправедливого ладу і не знає, в чім корінь лиха, або розуміє і не хоче сказати по правді. Як не розуміє, така людина не повинна бути редактором, бо півголовкам не місце в часописові. Як же розуміє і не хоче сказати, так це є людина підла і запродана тій зграї, яка власне веде найбільший визиск.

Але погляньмо глибше на "медицину" якої радить вживати пан редактор "Канадійського Фармера", оцеї найстаршої газети в Канаді (і тому мабуть такої "мудрої", із старости, бо всяка людина на старість дитиніє).

Припустім на хвильку, що люди могли би яким чудом, бо нормальним способом це не можливе, послухати поради "Канадійського Фармера" і, не маючи готівки, не купували б нічого. Фабриканти не продавали б тоді нічого. У них зісталися би ще більші припаси знаряддя, машинерії і всяких товарів фабричних, як зараз зістаються. Через це фабриканти відправили б ще більше число робітників фабричних від праці. Ці відправлені робітники, не маючи заробітної платні, не мали б защо купити фармерських продуктів навіть стільки, скільки купують нині. Тоді фармері не продали б навіть стільки тих продуктів, скільки продають нині. А цим самим ціна на ці продукти не була би навіть така, яка є нині, І знов, фармер, не маючи защо купити товару фабричного, спричинював би дальше викидання від праці робітника. І знов більше викинених від праці робітників означало би меншу покупну силу на фармерські продукти — і так в нескінченість...

Власне так воно тепер і робиться. Панська кляса обдирає і рабує та на всякий спосіб визискує і робітників фабричних і робітників ріллі, які себе ще чомусь фармерами називають. Вони не мають за що купувати всяких товарів фабричних і ці товари вилежують на складах, чекаючи на покупця, бо пан капіталіст не хоче продати їх за нищу ціну. Він мусить мати свій зиск! Його компанія збудована на довгах і йому мусить бути профіт на дивіденди та на проценти від позичених компанії грошей! Це все спричинює крізи.

Дайте робітникам більшу заробітну платню, дайте їм всім працю, так вони негайно, замісць сухої бараболі, зачнуть купувати пшеничний хліб і масло до него та замісць "голого" чаю сметанку до кави і яйця на сніданок. А це викличе ліпші ціни на ці продукти. Фармер знов, діставши кращу ціну за свій продукт, купить продукт того робітника від пана фабриканта дорогою через роздрібних сторників. Тоді витвориться більший попит на фабричні товари і всі робітники зможуть знайти працю і заняття. Тоді був би всім правдивий добробут.

Та цього під теперішною владою і господаркою панів капіталістів ніколи не станеться! Тому всяка чесна людина мусить говорити масам народа, що треба вперед усунути владу панів, завести робітниче-фармерську владу і перестроїти цілу суспільну господарку на кращу. Тоді всім буде краще жити і ніхто не буде ходив голодний і нагий, якщо він схоче працювати.

Та ба! Пани не хотять працювати! Вони уважають собі за найбільшу кару працювати. Після них праця то тільки для хамів! Тому то й пани не хотять допустити працюючих до влади! Тому то працюючі будуть мусіти силою усунути колоду з дороги! Іншого виходу немає і хто дораджує інший, як наприклад, редактор "К.Ф." цей ділає на шкоду трудящих мас і цей старається задержати визиск, кривду і несправедливість.

Але народ праці осудить зрадників!

ПОЛОЖЕННЯ БІДНИХ ФАРМЕРІВ В ЗАХІДНИХ ПРЕРІЯХ

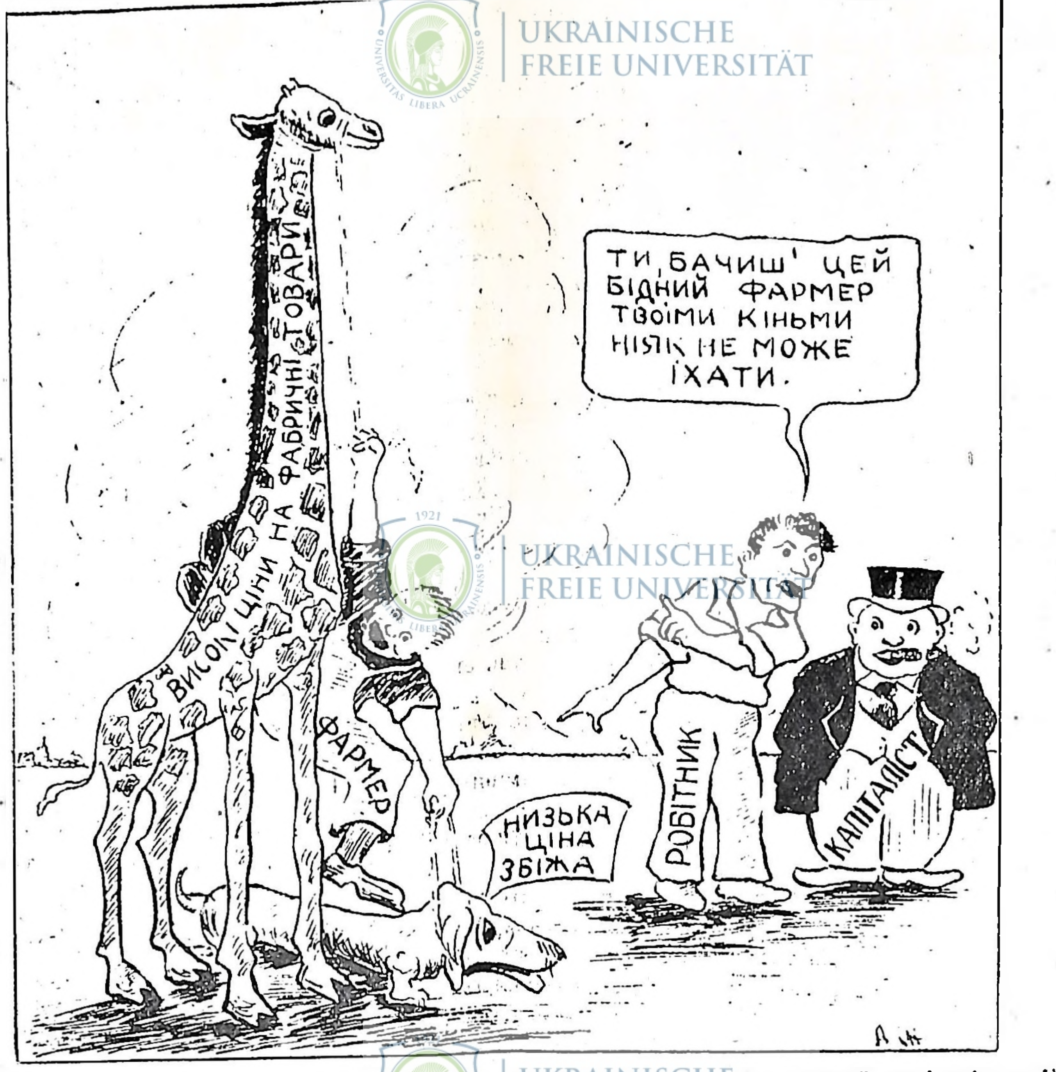

Капіталістична господарка довела фармерів не тільки в Канаді, але в кожній капіталістичній країні до того, що вони масово банкротують, а при цім терплять велику нужду і недостачі. Прямо голодують. З одної сторони високі ціни на фабричні товари, а з другого низькі ціни на фармерські продукти. Но повищім образку артист зобразив це положення дуже влучно.

БІДНИЙ ФАРМЕР ЗАВІЗ ФІРУ ПШЕНИЦІ ДО БАНКУ

В "Алберта Фарм Джорнал", буржуазній англійській ґазеті, що виходить в Едмонтон, Алта., і ніби то пише про фармерські справи, читаємо новинку про одного бідного фармера, який не міг продати своєї пшениці, бо банк мав на ній морґедж. Місцевости згадана ґазета не подає, бо не хоче виявити імени банкира, тільки пише, що це діялося в едмонтонськім дистрікті на сіпіарській залізниці, яка їде через Вилінґдон.

Згаданий банкир мав морґедж на пшениці цего фармера і повідомив про це всі збіжеві елеватори в околиці. Одної суботи перед різдвяними святами фармер наладував фіру пшениці, щоб продати її в місті і накупити дещо до хати на свята.

Завіз пшеницю до одного елеватора, але там йому сказав елеваторник, що він купить пшеницю, тільки чек мусить виписати на банк, який має на ню морґедж. Фармер повіз пшеницю до другого елеватора, але й там сказано йому, що чека за пшеницю дістати не може. Тоді він повіз пшеницю до третього елеватора, але і там таке саме йому сказано.

Тоді фармер зачав сипати проклонами і сказав, що банк дістане його пшеницю, коли вона до нього належить. Він пігнав кіньми головною вулицею міста, заїхав близько банку, який був тоді замкений, вибив вікна в офісі менаджера банку своєю шуфлею і скидав цілу фіру пшениці між крісла, лавки, банкові папери та купи нотів. Щастя, що менаджер не мав морґеджу на його худобу й коні, бо й ті були б опинилися в його офісі.

Подаючи цю новинку, згадана ґазета робить собі з цього жарт, звичайно, як панська ґазета, яка не відчуває фармерських злиднів. Але цей випадок є ще одним доказом рабунку фармерської праці. Бідний фармер, який мусів зазичатися в банку, бо через останніх кілька років пани не платили йому за його продукти відповідної ціни, не міг віддати свого довгу до банку цего року, коли фармерські продукти не мають взагалі ніякої ціни. Пани капіталісти забірають їх майже за дармо.

Та банки на те існують, щоб дерти з бідних фармерів високі проценти, а коли фармер не може заплатити їх, то вони беруть морґедж на його збіжжя. Отже коли цей бідний фармер хотів купити дещо до хати між голодні та босі діти, то звідки він мав встарати пару центів? Треба було повести до міста фіру пшениці.

Ну, але банки знають прекрасно заасекурувати себе перед фармерами. І в цьому випадку менаджер банку зробив те, що йому наказували його інтереси, повідомив всі елеватори в околиці, щоб вони не дали грошей цему фармерові за його пшеницю, бо вона належить до банку. Отже, цілком природно, бідний фармер не міг продати цеї пшениці і дістати пару доларів на конечні потреби до хати. Тимбільше, що це міг бути релігійний фармер, який хотів відсвяткувати різдво бодай в той спосіб, щоб його діти мали що їсти того дня, коли на "грішний мир зійшов спаситель" і "приніс всім мир і благоволення".

Та жадоба визиску фармерської праці банкирами стала йому на перешкоді. Вона не позволила бідному фармереві продати кілька бушлів пшениці, щоб купити голодним дітям дещо їсти, щоб накрити їх голе тіло. І коли він довідався, що банк повідомив всі елеватори про свій морґедж і що він не може продати своєї пшениці, то його заболіло це дуже. Та ж він цілий рік працював тяжко, доки дочекався трохи пшениці, він мучив свою жінку і свої діти на фармі при тяжкій праці, а зараз не може купити до хати того, що конечно потрібно, — трохи ґросерії на свята.

І коли він загнав коні коло банку, вибив вікно в офісі менаджера і скинув йому всю пшеницю, то не зробив він це з буйности, але з роспуки. І цеї справи не можна трактувати так, як це її трактує "Алберта Фарм Джорнал", мовляв, — фармер зажартував собі з менаджера банку. Ні, цей фармер сказав: "Коли ти не позволяєш мені продати кілька бушлів моєї пшениці, щоб рятувати від голоду мою голодну фамілію, то давися нею на саме різдво, вари собі її на кутю, ти панська ненажеро! В тебе в хаті певно буде угинатися стіл під печеними индиками, які ти забрав від бідних фармерів майже за дармо, в тебе певне буде розливатися пиво, вино та горівка, а в моїй хаті через твою захланність не буде що їсти"...

Нинішні обставини доводять гнесчі бідних фармерів до роспуки. Але сама роспука не є ліком на нинішний шалений визиск фармерської праці капіталістами. Бідні фармері мусять обєднати свої сили в боєвій фармерській організації "Фармерс Юніті Ліґ" і під її проводом повести гостру боротьбу проти всіх паразитів, за краще життя для себе і своєї фамілії.

ЯК ПЕТЛЮРІВСЬКІ НЕГІДНИКИ ПО РАБСЬКОМУ ЦІЛУЮТЬ ТОЙ НАГАЙ, ЯКИМ ПОСІЧЕНО СПИНУ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН

У варшавському "Експресі Поранному" з 12 грудня поміщена розмова з послом Петром Певним з Волині п. з. "Представники українського люду під прапором польської державности", яку подаємо нижче.

"Ворожа супроти Польщі пропаґанда — каже смердячий петлюрівець — роздула по цілому світі сензаційні описи здогадних актів терору на південно-східних окраїнах, якого жертвою наче б то паде (як кажуть німецькі щоденники) спокійне русинське населення, гноблене "карними експедиціями".

"Частина українських політиків пішла на руку очевидним цілям антипольської пропаґанди, витворюючи оману загального ферменту серед населення наших південно-східніх кресів, але вислід останніх виборів з а д о к у м е н т у в а в я с н о (підчеркнення "Е. П."), що широкі маси українських виборців відмовляють права репрезентувати себе ріжним українським провідникам, вихованим в атмосфері політичних канцелярій Відня чи Харкова.

"Польський та український народи пережили спільно 150-літню російську неволю. Українська та польська інтеліґенція спільно боролися з російським царатом, гартуючи в цій боротьбі свою волю. Вузли тієї приязни, завязані у спільній боротьбі, виявились такими сильними, що спаяли зі собою польський та український народи.

"Спільна боротьба з більшовицькою інвазією 1920 року, похід на Київ під кличем "За нашу і вашу свободу", що його кинув маршалок Пілсудський, звязали нас ще більше. Коли ж величезним зусиллям створено "чудо над Вислою" і московські війська назавжди відплили з Волині, український нарід на Волині приняв польську державність як свого спасителя.

"Нашу льояльність для Річипосполитої і її маєстату ми виявили щиро й виразно підчас побуту п. президента Р. П. на Волині 1929 р. Нашу вірність для держави виявляємо щиро й отверто, посилаючи до війська своїх синів, даючи податки і виконуючи без застережень всі обовязки, які держава на своїх горожан накладає".

Таку то раболизницьку гидь виливає мерзотний петлюрівець з "Української Ниви", редактор тої самої ґазети, що нею не раз так послуговувався "Укр. Голос", на шпальтах польсько-шляхетської преси. Для петлюрівців шляхетська Польща—це спасителька, перед "маєстатом" якої петлюрівські негідники бють рабські поклони.

Не далекий той час, коли трудящі Західньої України дадуть цим продажнім душам покушати тої ласки, якою польський фашізм годує тепер селян Західньої України. Українські селяни приґадають колись усім петлюрівським та ундівським негідникам Дебеславці, Ілавче, Гаї та сотки інших сіл, що по них ріками пролилися кров і сльози українських селян.

РІЖНІ ВІСТИ

ПОВАЛЕНО УРЯД В ПАНАМІ.

Панама місто 2 січня. — Панамський президент Аросемена мусів зрезиґнувати нині, коли до його палати вдерлися озброєні обивателі та примусили його підписати резиґнацію. При цім було вбитих десять осіб. Провідником цеї револьти-бунту був др. Гермодіо Аряс, який зістав тимчасовим президентом. Однак він зателеґрафував зараз до д-ра Альфаро в Злучених Державах приїхати негайно і обняти президентуру.

ВРОЖАЙ В АРҐЕНТИНІ.

Після повідомлення, яке Оттава одержала 23 грудня з Арґентини від свого представника там, фармері Арґентини зберуть цього року около 271,-405,000 бушлів пшениці. Це є з 21,316,000 акрів. Значить, арґентинська продукція пшениці щодо акрів дорівнює майже канадійській. Це значить, що Арґентина матиме багато на вивіз. Більше як минулого року. Отже нема найменшої надії на вищі ціни, як є зараз супроти конкуренції арґентинської пшениці.

ПОРАДИ МекФАРЛЕНДА.

Новий голова Канадійського пулу, пан МекФарленд, якого настановили канадійські банки, щоби продавав фармерську пулеву пшеницю, має ось які "добрі" поради для фармерів: не спекулюйте збіжжям ані нафтовими уділами (мабуть йому здається, що як багачики-фармері спекулюють, так певне всі фармері спекулюють); не купуйте нічого, що можете виростити в себе на фармі і НЕ СІЙТЕ БАГАТО ПШЕНИЦІ! До цього можна ще додати: і гоніть всяких панських аґентів на чотири вітри та орґанізуйтеся, щоби вигнати і всіх дармоїдів з країни.

ДОБРОБУТ В ЦИФРАХ.

В 1912 році Канада мала 20,016 службових урядовців, яким уряд платив з наших податків $18,434,280 річно. В 1928 році було їх вже 40,740 і на них витрачав уряд $61,938,696 річно. В березні 1928 р. було тих службовців 41,243. В січні 1929 року число це було 42,038; в березні 1929 р. їх нараховувано 42,790.

Коли числити б тільки по $1,400 річно, це є 25 мільйонів доларів, але платня є далеко більша.

ВИБУХ БОМБИ В ДЕЛҐІ.

Делґі, Індія, 27 грудня. — Тут вибухнула на стації бомба і вбила одного чоловіка. Бомбу покинув невідомий чоловік на лавці завинену в светрі. Вона лежала там через кілька днів. Нарешті хтось хотів забрати светер і витряс бомбу, яка ексльодувала. Арештовано одну особу в звязку з цим вибухом.

ЛІТАК ЗНИЩИВ ШПІХЛІР.

Почтовий літак, який курсує між Вінніпеґом іРіджайною, знищив 3 січня одному фармерові коло Ріджайни шпіхліра в полі. На шпіхлірі був іней і летуни Стул і Спирс не бачили його, коли через мраку мусіли спускатися на землю. Спід літака теж знищений. Компанія мусить заплатити фармерові за знищений шпіхлір.

МАНІОН ТІШИТЬ КАНАДУ ДОБРОБУТОМ.

Також федеральний міністер залізниць і каналів Маніон думає, що задурить ще людий. Він говорив на бенкеті подорожуючих продавців в Монтреалі і сказав, що присутність 600 членів цего товариства та добрий день, який всі з ним мають, є доказом, що добробут виглядає зза вугла в Канаді.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ТОВ. НАВІЗІВСЬКИЙ РОСКАЗАВ НАМ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В РАД. СОЮЗІ

Вилінґдон, Алта.

Про масове віче т. І. Навізівського в нашій околиці була вже згадка на сторінках нашого часопису, однак я від себе хочу дещо сказати про нього. Роблю це тому, що фармері цеї околиці мали перший раз нагоду почути про положення в робітничо-селянській країні від очевидця. Промова т. Навізівського відкрила очі багатьом фармерам, які до цього часу вірили у всякі брехні про Радянський Союз, що їх поширювали панські аґенти по фармах.

Була це дійсно велика нагода почути слово правди про велике соціялістичне будівництво в Радянськім Союзі, де трудящі своєю кровю і завзятою боротьбою побороли своїх ворогів капіталістів і зараз будують з великою енерґією нове, вільне життя.

Ми не надіялися на те, щоб т. Навізівський відвідав нашу околицю, бо знали добре, що його поїздка є ограничена. Але нас повідомлено телефоном з Мондейр, що т. Навізівський буде промовляти в Смоки Лейк і щоб ми за всяку ціну старалися дістати його до своєї місцевости.

Ми негайно проголосили масове віче. Час був короткий, бо всего два дні наперед це віче було проголошене. Коли т. Навізівський відбув дуже успішний мітінґ в Смоки Лейк, то ми негайно вислали по нього автомобіля і наказали товаришам не вертати додому без т. Навізівського, бо віче вже проголошено. Таким способом заскочили ми т. Навізівського несподівано і таки взяли його до себе.

Віче відбулося дуже успішно. За два дні ми проголосили його так широко, що наша саля не могла змістити всіх фармерів, які прийшли почути промови т. Навізівського.

Порівнання двох світів.

Тов. Навізівський торкнувся насамперед положення в Канаді та вказав, до чого довела капіталістична господарка. Тисячі бідних фармерів не мають що їсти і в що одягнутися, хоч вони напродукували всего повно, велика армія безробітних буквально гине з голоду, хоч в Канаді не бракує нічого, що до життя потрібно.

Опісля товариш зачав нам оповідати про положення в робітничо-селянській країні. Він був в ній тому два роки назад. І тоді бачив великий поступ на економічнім полі, тоді він бачив, що положення робітників і бідних та середніх селян з кожним днем кращає, але те, що він бачив в Радянськім Союзі минулої осени, вразило його дуже приємно. За два роки наступила там велика зміна, скорим темпом будується нове, соціялістичне життя.

Трудящі Радянського Союзу зводили велику боротьбу з всякими недостачами, але цим вони не зражувалися, бо знали, що оставив їм в спадщині царський режім. В 1928 р. рішили вони завести в себе пятирічку, яка зараз не дає спати всім капіталістичним державам, всім панам та панським прихвостням. Завдяки цему плянові повстають в Радянськім Союзі тисячі нових фабрик, шкіл, переводиться колективізація сільських господарств, ліквідується неписьменність, взагалі будується таке життя, яке загрожує нинішному капіталістичному ладові в інших країнах, яке дає запоруку повної волі і свободи для всіх працюючих.

Червона армія — це сторож трудящих Радянського Союзу. Вона готова кожної хвилі відбити атаки світових імперіялістів, які так шалено приготовляються до війни з Радянським Союзом. Світові імперіялісти фінансують саботажників в Радянськім Союзі, фінансують всяких контрреволюціонерів так в межах Радянського Союзу, як і поза ними, але радянська влада викриває змовників і віддає їх перед пролетарський суд, який з ними справляється так, як цего вимагають інтереси країни. Бо пятирічка служить не тільки длятого, щоб закладати нові фабрики, школи, музеї, доми для відпочинку робітників і т. ін., але і длятого, щоб вилапати всіх кирпичників та змовників, які ставлять колоди в будуванні соціялістичного життя в робітничо-селянській країні.

Пятирічка — це великий плян.

В Радянському Союзі немає зараз вже тих вузеньких меж, які казали бідним селянам, що поти маєш орати, а далі ні, бо то не твоє. Такі межі щезають з заведенням колектив. На колективних фармах оруть зараз тракторами, косять і молотять комбайнами. Радянський уряд спроваджує із закордону модерну машинерію, як також будує свої власні фабрики, які вже виробляють таку машинерію в Радянськім Союзі.

І коли ще два роки так успішно піде пятирічка, як до цего часу, а немає найменших сумнівів, що вона не піде, хіба би світові імперіялісти пішли війною проти Радянського Союзу, то пятирічний плян скінчиться в чотирох роках.

Нашим обовязком є помогти трудящим Радянського Союзу успішно довести цей великий плян до кінця. Вони не жадають від нас фінансової помочі, але моральної.

Що це значить? А значить те, що коли ми читаємо і бачимо, як світові імперіялісти приготовляються до нападу на робітничо-селянську країну, то нашим обовязком є говорити всім робітникам і бідним фармерам, щоб були напоготові стати в обороні одинокої в світі робітничо-селянської країни і не допустити до війни. Коли це не буде можливе, коли війна проти Радянського Союзу таки вибухне, то нашим обовязком є боротися проти тих, які спричинили війну, яким робітничо-селянська країна стала кісткою в горлі.

Прийде час, що трудящі Радянського Союзу справляться зі своїми обовязками в своїй країні і поможуть нам визволитися з капіталістичного ярма.

Паршива "вчена" вівця.

По своїй промові т. Навізівський заявив, що бажав би мати 5 хвилин перерви, а опісля буде відповідати на всякі питання, які хто поставить, чи то відносно Канади, чи Радянського Союзу.

Але одна паршива вівця, яка називає себе "інтеліґентом", думала, що т. Навізівський длятого хоче маленької перерви, щоб уникути питань. І тому давай плести нісенітниці. Але фармері не хотіли стерпіти цему панському брехунові і загрозили йому, що викинуть без ніякої церемонії за двері, якщо він не отямиться.

Тоді т. Навізівський сказав, що він відмовляється від бажаної паузи, хай фармері не викидають панка на двір, бо він готов відповідати на його питання. Всі питання, які присутні ставили до т. Навізівського, він собі записував і опісля відповідав на них за порядком. Коли відповів на питання замотиличеного "інтеліґента", то відповідь була така ясна і влучна, що фармері розсміялися і замескали вдолоні, а панський прихвостень так себе почував, як змокла курка. Він певно не дістав ще такої відповіди від нікого в своїм життю. Це не була якась нечесна відповідь, але така, що відповіла на питання патріота цілком влучно і зрозуміло для кожного присутного.

Цей панок зачав зразу крутити, що відповідь т. Навізівського є не на місці, але коли т. Навізівський ще раз прочитав його питання і ще раз на нього відповів, то наш панок побачив, що відповідь була на місці, але що він не має вже місця між фармерами.

Присутні фармері були дуже обурені на цего замотиличеного патріота і зачали лагодитися показати йому, куди отвираються двері, але на просьбу самого т. Навізівського оставили його в спокою, бо каже пословиця, що дурному і бог не подивується. Тов. Навізівський сказав, що хоче відповісти на всі питання цего пана і тому не треба його викидати за двері. Хай так присутні фармері, як і він, слухають відповідей.

Висвистали панів з салі.

Цей самий панок поставив був кілька питань. Між іншим питав він т. Навізівського, чому то в Радянському Союзі гинуть з голоду, на що т. Навізівський відповів, що там ніхто з робітників і селян не гине з голоду. Але він чув, що в Канаді, в південнім Саскечевані, бідні фармері мусіли живитися маринованими ґофрами.

Почувши таку відповідь від т. Навізівського наші панки заметушились і зачали знову справляти авантуру. Цего вже присутні фармері не могли стерпіти і висвистали панків на двір. Кількох з них осталися до кінця віча, але заховувалися вже спокійно.

По закінченню мітінґу присутні фармері зложили $9.30 на дальшу подорож для т. Навізівського. Однак т. Навізівський не приняв цих грошей. Він казав обернути їх на сплату довгу нашого Фармерського Дому в Вилінґдон.

Присутні фармері гучними оплесками пращали т. Навізівського і просили його ще колись загостити до нашої околиці.

Від себе скажу, що цей мітінґ приніс велику користь для бідних фармерів цеї околиці і ми хотіли б, щоб такі промовці, як т. Навізівський відвідували трохи частіше фармерські околиці, бо тоді фармерська свідомість зростала б дуже скоро, а це вийшло б на користь всім працюючим.

Фармкор.

"ФАРМ. ЖИТТЯ" ГОЛОСИТЬ НАМ ПРАВДУ

Вох, Алта.

Я прекрасно розумію, що коло нашої робітничо-фармерської преси є зараз дуже прикро з фінансами. Прикро тому, що наша преса видається на гроші свідомих фармерів і робітників, а коло них зараз дуже прикрі обставини і вони не можуть вирішити своїх передплат мимо найкращої волі.

Мені дуже прикро, що я задовжився за "Фармерське Життя" і "Робітницю". Я робив усякі старанні, щоб уплатити свою передплату вже давно, але працю або повне утримання. Але зараз приходить черга на бідних фармерів брати собі приклад з робітників, демонструвати та домагатися від панів, щоб вернули бодай частину того хліба, який вони забрали від нас майже за дармо.

Борімся проти визиску.

Годі вже бідним фармерам терпіти захланним панам капіталістам. Ми мусимо орґанізуватися і боротися проти їх визиску, боротися за право на життя. Хай лінюхи гинуть з голоду, хай вони ходять подерті, а бідним фармерам і робітникам, які не знають, що таке лінивство, належиться вигідне життя.

Відні українські фармері в Канаді повинні всі читати "Фармерське Життя", бо воно є нашим одиноким оборонцем. Це наш батіг проти панів-визискувачів. Воно не тільки висвітлює нам панський визиск, але каже як проти нього боротися.

В цім листі посилаю вам $5, як залеглу передплату за "Фармерське Життя" і "Робітницю". Я хотів би читати всю українську робітничо-фармерську пресу, але обставини мені на це не позволяють.

Н. Ковальський.

ГОНІМ ВІД СЕБЕ ТИХ, ЩО В ЧАСІ НИНІШНОЇ КРІЗИ НАЗИВАЮТЬ НАС ПАНАМИ

Пакан, Алта.

Читаємо в "Фармерському Життю", що в багатьох фармерських околицях бідні фармері зачинають думати своїм розумом, зачинають питати себе, чи то правда, що, як пише "Укр. Голос", в Канаді бідує тільки той, що не хоче працювати.

Бідні фармері робили цілими роками, мордували себе і свою фамілію на фармах, думали, що колись доробляться бодай настільки, що не буде їм бракувати хліба та якоїсь свити, щоб накрити нею своє тіло. Пансько-льокайські ґазети писали, що фармерам добре живеться, що вони собі "незалежні" і з кожним роком багатіють.

Цего року фармері забагатіли так, що випукують по горницях всякі лахи, які там лежали від кількох років, бо не мають за що купити собі і своїй фамілії відповідного убрання. Але помимо того пансько-льокайська преса пише, що в Канаді біди нема, що вона стоїть о ціле небо вище від інших країн.

І хоч в нашій околиці зародило цего року не зле, то фармері ніяк не можуть звести кінці до купи. Що-ж говорити про тих бідних фармерів, які через останніх два роки не збирали нічого з поля, бо посуха знищила все? Як вони мають вижити з своїми фаміліями? Чому пансько-льокайська преса нічого про це не говорить? Чому нічого не напише про їх "добробут", про те, що вони не мають зараз що їсти і про те, де поділася їх 30-літня праця? Ану, писаки з "Укр. Голосу", заговоріть про це, перестаньте дурити бідних фармерів "добробутом".

Де поділася наша праця?

Що це за система, в якій бідні фармері працювали тяжко поверх 30 років і не вспіли заощадити настільки, щоб на випадок неврожаю або такої крізи як зараз, вони могли прожити хоч один або два роки? Де ділася вся їх праця?

Пансько-льокайська преса, яка все співає нам фармерам про льояльність, не скаже де поділася наша праця. Про це говорить нам робітничо-фармерська преса. Вона доказує нам цифрами, як зростають кожного року маєтки ріжних фабрикантів, банкирів та залізничих компаній. Вона пише нам, які дивіденди виплачують ці капіталістичні інституції своїм шеровцям кожного року. От хто забрав нашу довголітню працю, а нас загнав в злидні!

Наші паразити тому тільки можуть нас визискувати, що вони сильно орґанізовані, а ми розбиті. Вони не допустять до своїх орґанізацій таких людей, які їм шкодили-б, які не мають з ними нічого спільного. А в нас довсім противно.

Завязується якась фармерська орґанізація, так до неї має вихатися якась панська рийка, щоб кирпичити і розбивати фармерську солідарність. Це рило зачинає зараз ділити фармерів на ріжні релігійні секти, на ріжні нації і таким способом вносить між ними ворожнечу, розбиває орґанізацію. До того такий кирпичник скаже фармерам, що вони пани, ґазди на "своїх" фармах, їм не по дорозі з індустріяльними робітниками, не по дорозі з більшовиками, і тоді деякі фармері відступають від орґанізації і зачинають робити проти неї. Тому то бідні фармері будуть терпіти доти, доки вони не будуть викидати таких панків з-поміж себе на панський смітник.

Хай нище наведена історія, яка мала місце на фармерськім мітінґу в нашій околиці, буде фактом, як то несвідомі фармері даються водити за ніс ріжним панським перевертням.

Кирпична робота панських прихильників.

Коли ми вичитали в "Фармерськім Життю", що в багатьох фармерських околицях бідні фармері скликають мітінґи та ухвалюють ріжні резолюції, домагаючись своїх прав, ми рішили зійтися до будинку відділу ТУРФДім і обговорити справу висилки делеґата на фармерську конференцію в Едмонтоні.

На цім нашім мітінґу один з товаришів заявив, що він піддав думку радним нашого муніципалу, щоб кожний з них проголосив в своїй дивізії фармерський мітінґ в Ендрю. Хай фармері зійдуться масово, обговорять свої справи, ухвалять відповідні резолюції і виберуть делеґатів на фармерську конференцію.

Наші радні муніципалу проголосили мітінґ на 10 грудня. Але видно, що вони мали свої власні пляни щодо цего мітінґу. Їх плян був, щоб фармері ухвалили резолюції і заслали їх впрост на руки провінціонального та домініяльного послів.

Ну, хай буде і так! Не сто втратив, не сто заробив. Прийшов день цего мітінґу і я поїхав до Ендрю. Застав я в місті досить велике число фармерів. Одні стоять гуртками на вулиці і виливають свої жалі на теперішну крізу, а інші, мов би для них кріза не існувала, заливають своє горе в готелі.

Нарешті увійшов я до салі і там застав вже досить велике число фармерів. Між ними зауважив одного панка, гарно виголеного, з товстим карком. Цей панок бігав від одного фармера до другого і кожному щось шептав до вуха.

Вибрано голову і секретаря мітінґу. Голова встав і в кількох словах пояснив, в якій цілі скликано цей мітінґ. Опісля покликав до слова т. Кифорука.

Так скоро, як т. Кифорук появився на плятформі, якийсь пан, що стояв близько мене в подертих оверголах, дуже цікавий був знати, хто дав знати "цему більшовикові про наш мітінґ?" Це він питав самий себе, але так голосно, що я зачув.

Верзіння петлюрівських недобитків.

Коли т. Кифорук промовив до присутних "Чесні зібрані, товариші і товаришки", то один пан вискочив, як Пилип з конопель і запротестував, щоб т. Кифорук не називав його товаришем, бо він з ним ніде не товаришував. Тов. Кифорук відповів, що хто не хоче, той не мусить це слово приняти.

Тов. Кифорук пояснив в своїй промові причини нинішної економічної крізи так ясно, що хіба присутні пани з голеними карками, а деякі навіть з подертими оверголами не могли їх зрозуміти. Всі інші чесні фармері були вдоволені з промови т. Кифорука, бо довідалися з неї багато такого, чого вони перед тим не знали.

По скінченню промови т. Кифорука зголосився до слова пан з голеним карком. Він назвав всіх присутних фармерів панами і зачав говорити за якогось епископа та плести всякі інші нісенітниці. Фармері зачали домагатися, щоб він зійшов з плятформи і не гнув нікому бандиґи, але він зачав дуже просити, щоб вислухали його промови, бо він в цім дистрікті найстарший піонер, 34 роки на фармі.

Цей пан зачав плести дурниці, що фармері не повинні лучитися з робітниками, бо робітники домагаються високої платні. Він самий платить робітникові пять доларів на місяць, а так бути неповинно. Робітник повинен робити за борт. Зачав оповідати, що він був в Галичині і хотів відвідати Радянський Союз, але більшовики не хотіли впустити його до своєї країни і тому вони не добрі.

Фармері слухали цих теревенів, але нарешті було їм цего забагато і вони панка висвистали. Тоді т. Кифорук забрав знов слово і піддав думку, щоб присутні фармері ухвалили відповідні резолюції, вибрали делеґатів на фармерську конференцію в Едмонтоні і передали їм свої резолюції. Однак на мітінґу повстало непорозуміння через панів в драпнутих оверголах і мітінґ не закінчився так, як повинен був закінчитися.

Дайте свій цент на добру річ.

Треба прямо дивуватися, що є ще багато несвідомих бідних фармерів, які не мають за що купити собі оверголів, йдуть наслепо за панськими аґентами, проти своїх власних інтересів.

До цих фармерів я кличу, щоб вони раз позбулися опіки непрошених опікунів, панських полатайків, а бралися до боротьби за свої інтереси. Нам треба ставати членами Канадійської Фармерської Ліґи Єдности, треба читати робітничо-фармерську пресу, треба стреміти до повалення нинішного гнилого капіталістичного ладу.

Надходять різдвяні свята. Багато бідних фармерів будуть стягатися з останнього, щоб ці свята не проминули насухо. Багато фармерів не куплять своїм дітям теплих черевиків, а таки постараються, щоб в хаті був ґальон самогону або вина. Багато бідних фармерів не заплатили за свою ґазету "Фармерське Життя", а дадуть гроші на алькоголь, який не приносить їм найменшої користи, тільки затуманює їх розум.

Замісць дати за ґальон вина $2.50, далеко краще зробите, коли заплатите собі "Фармерське Життя" за $2 на рік, а за останні 50 центів передплатите своїм дітям "Бойову Молодь". Подумайте над цим і послухайте щирої ради такого самого бідного фармера, як і ви.

Онуфрій Ориджук.

ПОЛЯГАЙМО ТІЛЬКИ НА СВОЇ ВЛАСНІ СИЛИ

Снятин, Алта.

Мав я нагоду недавно бути на фармерськім мітінґу, який скликали радні муніципалу на 10 грудня в Ендрю, Алта. Мітінґ скликано в цілі ніби-то обговорення теперішної господарської крізи, а промовцями мали бути посол до домініяльного парляменту пан Лучкович, посол до провінціонального парляменту пан Міськів і товариш Куфорук.

Мітінґ відкрив ріф муніципалу. На голову вибрано пана Томашевського. Ріф заявив, що коли т. Кифорук буде говорити про більшовиків і буде тягнути за ними, то він мітінґ закриє. Бачите, цей ріф дуже боїться, щоб в "демократичній" Канаді не прийшли до влади більшовики і не позабирали від бідних фармерів їх морґеджі.

Тому, що наші панове посли не приїхали з якихсь причин на цей мітінґ, покликано до слова т. Кифорука. Може бути, що ці посли занюхали, що на мітінґу буде більшовик і не хотіли з ним стрічатися, бо знали добре, що не найдуть проти нього ніякого арґументу і можуть часом скомпромітуватися перед присутними фармерами. Однак т. Кифорук не боявся послів і приїхав на мітінґ. Він готовий був дискутувати з панами послами та доказувати їм, що вони не дбають про інтереси бідних фармерів в теперішній крізі.

Почули багато нового і корисного.

Промову т. Кифорука обмежено до одної годині. Це мабуть тому, що деякі "пани" боялися, щоб він не наговорив багато про більшовиків і не представив присутним цілу гниль нинішного капіталістичного ладу. Але т. Кифорук сказав нам про нинішне положення в капіталістичному світі за одну годину далеко більше, як "пані" посли сказали про неї за цілий час свого посольства. Вони, по правді сказавши, ніколи таки нічого не говорять про капіталістичну крізу, бо вони не винуть за неї капіталістів.

Фармері вислухали промову т. Кифорука з великим зацікавленням. При кінці своєї промови т. Кифорук сказав, що присутні фармері повинні вибрати з-поміж себе делеґатів на фармерську конференцію в Едмонтоні. Але пан ріф сказав, що ми не можемо посилати делеґатів з ЮФА на конференцію до Робітничого Дому в Едмонтоні.

І власне через це, що в нашій околиці є ще ріжні панські аґенти, які страшать бідних фармерів більшовиками, ми не можемо нічого корисного робити. Панські аґенти слідять добре, щоб фармері, яких зараз притиснула ця кріза до стіни, не орґанізувалися, бо орґанізований фармер, це велика небезпека для орґанізованих паразитів. Але як би так всі фармері не слухали панських аґентів, а злучили свої сили з робітниками міста, тоді пани заспівали-б інакшої. Вони мусіли б сповнити наші домагання, бо інакше працюючі маси пішли-б один крок вперед і не стало-б в Канаді паразитів, які роками годуються на наших карках.

Знають нас тільки перед виборами.

Другим бесідником, який просився дуже, щоб уділити йому слова на 15 мінут, був пан Сорохан. Цей нещасник зачав щось плести про якісь батюшки в Злучених Державах, а нарешті зачав накидатися на Радянський Союз. Цего вже було забагато для фармерів і вони його зігнали з плятформи та не дали докінчити промови.

На 13 грудня мав відбутися в Кагвін фармерський мітінґ. Тут також мав говорити посол Лучкович. Людей зійшлося багато, але пан Лучкович не появився. Багато фармерів говорили, що будуть знати, що сказати йому других виборів.

Так дбають про фармерські інтереси "пані" посли та ріфи. Не дбали і не будуть дбати. Ніхто не подбає про інтереси бідних фармерів, як вони самі про них не подбають. Оставмо "паних" послів в спокою, бо бачимо вже добре, як вони дбають про нас, як вони "орґанізують" нас до боротьби проти визиску. Орґанізуймося в боєву фармерську орґанізацію, таку як Канадійська Фармерська Ліґа Єдности, бо тільки під її проводом виборемо для себе ліпші умовини.

Член Ю.Ф.А.

Фінансовий звіт Гол. Заряду РЗТ за четвертий квартал 1930 року

Фінансовий звіт Робітничого Запомогового Товариства за четвертий квартал 1930 року.

ПРИХОДИ:

Вплинуло до Головного Заряду РЗТ місячних вкладок, приютового і конвенційного оподаткування та інших належитостей від відділів та членів за:

	Жовтень	Листопад	Грудень
Вінніпеґ, Ман.	$1,307.65	$1,362.70	$1,417.85
Бест Форт Вілям, Онт.	——	253.10	109.50
Ошава, Онт.	29.50	52.70	53.65
Дромгелер, Алта.	120.05	89.15	189.00
Монтреал, Кве.	166.15	370.30	487.73
Колгорст, Алта.	51.50	78.65	73.75
Летбрідж, Алта.	158.15	137.90	128.85
Корбін, Б. К.	44.30	53.90	31.30
Тіммінс, Онт.	64.00	71.50	70.00
Ріджайна, Саск.	——	66.10	165.65
Форт Вилям, Онт.	122.45	125.60	127.00
Нордеґ, Алта.	16.00	27.50	16.30
Колмен, Алта.	61.10	51.20	80.40
Лашін, Кве.	49.05	37.65	46.35
Кіченер, Онт.	36.00	43.15	63.40
Едмонтон, Алта.	245.65	295.60	221.70
Медисин Гет, Алта.	34.50	27.50	36.10
Футгилс, Алта.	20.80	——	25.30
Торонто, Онт.	350.60	——	1,156.80
Гилкрест, Алта.	23.00	28.15	28.50
Іст Килдонан, Ман.	91.60	76.45	92.35
Белвю, Алта.	39.10	30.00	——
Правт Дістрікт, Ман.	16.50	22.00	14.00
Конистон, Онт.	27.00	28.80	34.40
Торолд, Онт.	86.85	55.95	105.70
Беверлей, Алта.	19.90	26.70	12.50
Лондон, Онт.	17.00	30.35	18.00
Гемилтон, Онт.	92.55	73.20	95.55
Содбори, Онт.	2.90	204.35	——
Сейнт Кетерінс, Онт.	12.00	24.70	24.25
Венкувер, Б. К.	147.10	158.65	295.70
Форт Френсес, Онт.	87.40	131.40	98.60
Мус Джо, Саск.	70.45	42.55	57.30
Транскона, Ман.	92.70	111.50	164.45
Іст Виндзор, Онт.	54.85	69.00	77.65
Су Сейнт Мері, Онт.	44.10	40.60	33.70
Веланд, Онт.	32.00	29.00	96.75
Келґари, Алта.	184.45	96.75	106.80
Оттава, Онт.	28.50	39.85	36.00
Ферні, Б. К.	14.10	21.75	23.60
Порт Артур, Онт.	84.60	57.80	79.05
Нарол, Ман.	10.00	13.00	10.50
Кенора, Онт.	32.50	40.00	74.50
Кардиф, Алта.	8.00	——	21.20
Савт Поркюпайн, Онт.	31.30	28.35	38.15
Брендон, Ман.	41.60	50.15	36.40
Ді Пес, Ман.	30.10	58.10	39.60
Лоскар, Алта.	78.40	41.65	52.40
Мішел, Б. К.	28.50	12.50	33.00
Енсонвил, Онт.	28.10	36.95	23.25
Смоки Лейк, Алта.	31.80	25.10	5.00
Кірклед Лейк, Онт.	64.50	64.50	30.30
Вегревил, Алта.	15.05	43.30	35.45
Саскатун, Саск.	64.90	120.75	103.45
Вейн, Алта.	68.80	58.30	84.15
Кімберлей, Б. К.	——	24.00	——
Вох, Алта.	——	14.25	8.80
Росдейл, Алта.	49.90	37.90	66.50
Сейнт Боніфейс, Ман.	40.60	52.10	41.50
Портедж ла Прейрі, Ман.	25.50	25.50	44.10
Мондейр, Алта.	14.00	——	85.15
Кемсак, Саск.	17.50	——	——
Виндзор, Онт.	12.00	38.95	16.00
Кенмор, Алта.	18.50	21.85	20.20
Бінфейт, Саск.	1.70	54.60	114.40
Порт Колборн, Онт.	——	——	9.38
Брентфорд, Онт.	51.60	50.90	45.80
Свифт Корент, Саск.	12.50	——	9.00
Шаплю, Онт.	4.00	4.00	4.00
Кедомін, Алта.	19.75	72.45	23.15
Трі Риверс, Кве.	14.00	6.00	22.60
Вест Торонто, Онт.	117.45	142.70	144.65
Енйокс, Б. К.	——	21.30	49.90
Повел Ривер, Б. К.	6.00	——	25.65
Принс Руперт, Б. К.	15.25	——	8.60
Мавнт Картер, Б. К.	30.80	40.25	36.40
Норт Бенд, Б. К.	——	——	8.30
Стівестон, Б. К.	3.00	3.00	9.90
Ред Дір, Алта.	24.80	12.00	12.50
Сендвич, Онт.	——	10.50	——
Доміньон, Н. С.	95.35	81.10	79.20
Ровен, Кве.	32.20	60.00	51.55
Накіна, Онт.	——	15.00	——
Капускейсінґ, Онт.	49.35	23.35	22.50
Канора, Саск.	——	12.00	11.30
Вінніпеґ Біч, Ман.	12.50	4.50	——
Кобалт, Онт.	12.45	17.30	8.50
Шавініґан Фалс, Кве.	19.10	12.00	10.00
Сімко, Онт.	10.00	14.20	13.30
Бейвю, Онт.	57.15	32.95	93.20
Понтипул, Онт.	6.00	6.00	17.20
Еспанола, Онт.	7.50	——	——
Ґвелф, Онт.	13.00	27.00	30.50
Сейнт Енс, Онт.	13.50	11.80	22.15
Брукленде, Ман.	30.00	40.00	50.55
Престон-Ґалт, Онт.	10.50	16.50	19.80
Кренбрук, Б. К.	24.25	——	——
Вилінґдон, Алта.	9.00	15.50	35.50
Роб, Алта.	——	17.60	13.60
Ню Торонто, Онт.	24.75	——	69.35
Шаунесі, Алта.	8.50	27.70	18.55
Атабаска, Алта.	12.00	10.00	18.20
Монтреал, Туркот, Кве.	34.75	29.80	20.30
Пакан, Алта.	20.00	8.50	18.50
Ройкрофт, Алта.	——	31.50	15.05
Вермільон, Алта.	10.85	——	10.85
Мавнтейн Парк, Алта.	——	——	11.00
Іст Кулі, Алта.	33.70	41.60	15.00
Сидней, Н. С.	6.50	40.50	62.23
Лимінґтон, Онт.	33.00	20.80	11.00
Норк Тавншіп, Торонто, Онт.	——	——	31.60
Вільні члени	278.80	293.40	239.75
Вільні жертви на приют	42.35	51.00	——
Процент	——	——	505.59
За вдержання дітей в сиротинці	148.59	50.00	130.00
Приходи з ярини на фармі	——	1,299.02	72.30
О. Слука, на рахунок довгу			13.50
Відділ вінніпеґський за провадження секретарства			120.00
Разом	$6,214.14	$8,079.22	$9,246.93

Добровільні жертви на приют зложили:

Відділ РЗТ, Монтреал, Кве., збірка $16.15; Н. Гаврилишин 75 ц., П. Гунчак 75 ц., Оля Чабан $1.50 і Я. Бобесюк $1.50 з Вінніпеґу, Ман.; Відділ РЗТ, Бінфейт, Саск., збірка $5.70; Відділ РЗТ в Лиміґтон, Онт., збірка $11.00; Фармерське Товариство в Арборг, Ман., $5.00; Ів. Капуста, Вінніпеґ, Ман. $1.00; Н. Ілюк, Кенмор, Алта. $6.00; Відділ РЗТ в Кімберлей, Б. К. $30.00; М. Ясінський, Сидней, Н. С. $14.00.

РОСХОДИ:

Жовтень:

Виплачено запомоги хорим	$2,149.10
Виплачено посмертне	500.00
Платня секретаря-скарбника	120.00
Технічна допомога в офісі	40.00
Рент приміщення офісу за 1030 рік	300.00
Заплачено кухні ВОК за діти	200.00
Організаційні видатки	80.00
Стемплі і за зміну чеків	16.32
За відзнаки РЗТ	150.00
Офісові видатки	17.05
	3,572.47
Приютові видатки:	
Д. Адамс платня	$100.00
Н. Личук платня	60.00
Т-ка коло дітей вересень, жовтень	80.00
Світло і повер за вересень і жовтень	73.46
Плуг	56.00
Ґазоліна, таєр і направа трока	86.62
Гардвейр	26.65
Фотоґрафії відкриття приюту-сиротинця	97.50
Нові пайпи до помпи	54.22
Телефон	17.50
Робітниці	156.60
Ріжні дрібні видатки	34.40
	842.95
Разом	$4,415.42

Листопад:

Виплачено запомоги хорим	$2,030.00
Виплачено посмертне	400.00
Допомога докінчення ВОК	1,000.00
Платня секретаря-скарбника	150.00
Технічна допомога в офісі	50.00
Стемплі і за зміну чеків	25.65
Асекурація секретаря-скарбника	15.63
Офісові видатки	4.00
Жертва на пресовий фонд "Воркера"	50.00
	3,725.58
Приютові видатки:	
Д. Адамс платня	$100.00
Н. Личук платня	60.00
Доглядачка дітей	40.00
За молочення	18.00
Гардвейр	8.74
Ґазоліна і олива	32.43
Направа мотора	16.25
Світло і повер	47.20
Бляхар за роботу	27.70
Ріжні дрібні видатки	37.98
Робітниці	9.00
	397.30
Разом	$4,122.58

Грудень:

Виплачено запомоги хорим	$2,351.75
Виплачено посмертне (на покриття коштів похорону)	105.25
Пресовий фонд на "Укр. Роб. Вісти"	500.00
Дальша допомога на укінчення ВОК	250.00
Організаційні видатки	298.00
Офісові видатки	27.00
Стемплі і за зміну чеків	16.48
Печатки і книжки для відділів	10.55
Платня секретаря-скарбника	120.00
Технічна допомога в офісі	40.00
	3,719.03
Приютові видатки:	
Д. Адамс платня	$100.00
Доглядачки дітей	52.50
Податок за фарму в Іст Килдонан	265.10
Податок за фарму і будинки в Паркдейл	450.34
Ґазоліна	28.69
Світло і повер	52.49
Направа помпи (робітники)	48.90
Ґросеріес	15.96
За доставу мяса	64.34
За дві карі дров	132.00
За різання дров	10.00
Ріжні видатки	105.80
Ріжниця до асекурації будинків через зміну компанії	35.00
	1,361.12
Разом	$5,080.15

ПОВТОРЕННЯ:

Приходи:

Жовтень	$6,214.14
Листопад	8,079.22
Грудень	9,246.93
Разом	$23,540.29

Росходи:

Жовтень	$4,415.42
Листопад	4,122.58
Грудень	5,080.15
Разом	$13,618.15
Остає за четвертий квартал	$ 9,922.14
Перенос з третого кварталу	55,762.33
Загальний білянс з кінцем 1930 року	$65,684.47

ВИКАЗ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ, ЯКИМ ВИПЛАЧЕНО ЗАПОМОГИ ЗА ЧЕТВЕРТИЙ КВАРТАЛ 1930 РОКУ:

Вінніпеґ, Ман.

Михайло Ксьонжек	$ 63.00
Никола Вільґуцкий	105.00
Дора Біньовська	21.00
Матрона Тхір	5.25
Катерина Ландій	10.50
Іван Попович	26.25
Яндокія Лазечко	10.50
Михайло Пелюх	25.50
Михайло Мельничук	10.50
Іван Сельцер	16.50
Кароль Проданюк	10.50
Домка Павлович	18.00
Домка Павлюк	7.00
Михайло Полянський	13.50
Антін Кицилюк	26.25
Никола Лишка	73.50
Марія Мохорук	58.50
Софія Край	10.50
Михайло Німець	60.00
Яків Смишний	70.00
Разом	$641.75

Тіммінс, Онт.

Василина Калишок	$52.50
М. Бойчук	105.00
Анна Козлов	26.25
Василь Лукан	63.00
Разом	$246.75

Торонто, Онт.

Іван Требин	$10.50
Юрко Фодчук	78.00
Кость Семко	73.50
Юрко Малець	84.00
Анна Комар	10.50
Василь Матійчук	31.50
Ольга Терешин	18.00
Кость Семко	26.25
Василь Григор	31.50
Никола Гопла	52.50
Олена Когут	7.00
Сафронія Ковальчук	10.50
Разом	$433.75

Монтреал, Кве.

Стефан Колач	$105.00
Стефан Карвацький	55.50
Василь Якимів	36.00
Стефан Колач	26.25
Франко Шандюк	76.50
Антін Дольний	15.00
Оксана Родич	10.50
Разом	$324.75

Венкувер, Б. К.

Йосиф Баган	$63.00
Марія Довганик	11.25
Йосиф Баган	24.50
Федорка Касіян	21.00
Василь Бережа	105.00
Александер Драґан	27.00
Анна Попович	10.50
Разом	$262.25

Колгорст, Алта.

Михайло Черпин	$63.00
Марія Жмурчик	31.50
Андрій Жмурчик	105.00
Василь Шлемко	15.00
Разом	$215.50

Едмонтон, Алта.

Марія Березюк	$42.00
Роман Юґіч	31.50
Юрко Унгурян	10.50
Марія Вендяк	10.50
Марія Березюк	42.00
Василь Базюк	18.00
Анна Никифорак	10.50
Іван Вакалюк	10.50
Разом	$175.50

Дромгелер, Алта.

Василь Тимош	$25.50
Катерина Макар	10.50
Никола Теленко	61.50
Марія Мельничук	12.00
Юрко Іванчук	12.00
Стефан Никифоряк	105.00
Разом	$226.50

Росдейл, Алта.

Василь Боднарук	$131.25
Никола Добранський	42.00
Григорій Назаров	15.00
Разом	$188.25

Колмен, Алта.

Юрій Францій	$52.50
Катерина Кобевка	105.00
Гнат Равлюк	26.25
Разом	$183.75

Мавнт Картієр, Б. К.

Іван Гулид	$31.50
Петро Петрушевський	10.50
Фрозина Ситник	31.50
Никифор Цвікула	105.00
Разом	$178.50

Транскона, Ман.

Семен Кожушок	85.50
Юстина Грабовська	15.75
Михайло Галущак	39.00
Маріян Тейман	15.00
Агафія Угринюк	10.50
Разом	$165.75

Келґари, Алта.

Ксеня Хаба	$10.50
Стефан Чувік	105.00
Никола Банда	17.50
Марія Хитренька	10.50
Анастазія Меренчук	21.00
Разом	$164.50

Домініон, Н. С.

Михайло Салижин	$105.00
Людвік Кери	41.00
Разом	$146.00

Вест Торонто, Онт.

Катерина Юркевич	$26.25
Максим Хортик	70.00
Денис Волошин	26.25
Мотря Безкоровайна	7.00
Разом	$129.50

Торолд, Онт.

Анна Салик	$55.50
Марія Труфан	49.50
Семко Терещин	7.00
Наталка Ногас	10.50
Разом	$122.50

Кіченер, Онт.

Катерина Плецан	15.00
Михайло Крисько	105.00
Разом	$120.00

Енсонвил, Онт.

Афтіма Панчук	$10.50
Йосиф Гуменюк	105.00
Разом	$115.50

Кобалт, Онт.

Софія Мандрик	$7.00
Яків Марушка	105.00
Разом	$112.00

Монтреал, Туркот, Кве.

Василь Юрчук	$28.50
Никола Добранський	21.00
Василь Ткач	58.50
Разом	$108.00

Іст Килдонан, Ман.

Дмитро Лехман	$10.50
Омелян Слука	13.50
Анна Панчишак	31.50
Антін Ковцуняк	26.25
Никола Сиса	25.50
Разом	$107.25

Ґвелф, Онт.

Дмитро Жупанський	$9.00
Михайло Малюський	43.50
Михайло Малюський	51.00
Разом	$103.50

Ошава, Онт.

Іван Дячук	$63.00
Михайло Гараспмчук	16.50
Разом	$79.50

Ровен, Кве.

Михайліна Яхніцька	$52.50
Текля Сорокопас	21.00
Разом	$73.50

Саскатун, Саск.

Анна Бойко	$10.50
Петро Місько	63.00
Разом	$73.50

Мішел, Б. К.

Василь Кульчицький	$10.50
Гафія Турик	63.00
Разом	$73.50

Сейнт Кетерінс, Онт.

Іван Розоський	$21.00
Анна Кальмуцька	27.50
Іван Розоський	24.00
Разом	$72.50

Вилінґдон, Алта.

Іван Дзідзанський	$10.50
Олекса Бойчук	57.00
Разом	$67.50

Мус Джо, Саск.

Тапас Салевич	$34.50
Дмитро Салевич	31.50
Разом	$66.00

Беверлей, Алта.

Михайло Яремійчук	$63.00

Ню Торонто, Онт.

Катерина Марущак	$10.50
Ніна Весолонська	13.00
Йосиф Ганлик	10.50
Александра Тофан	24.75
Разом	$58.75

Престон-Ґалт, Онт.

Антон Зелінський	$19.50
Гафія Марков	18.75
Настя Німирко	19.50
Разом	$57.75

Сейнт Боніфейс, Ман.

Теодор Ковальчук	$27.50
Ангеля Пашківська	26.25
Разом	$53.75

Брендон, Ман.

Іван Лизун	$52.50

Іст Кулі, Алта.

Іван Клим	$52.50

Корбін, Б. К.

Іван Шінка	$21.00
Леон Кулиній	12.00
Марія Сенич	6.75
Стефан Латка	10.50
Разом	$50.25

Вейн, Алта.

Павло Довганик	$34.50
Юзефа Кульчицька	14.00
Разом	$48.50

Бейвю, Онт.

Іван Банаховський	$48.00

Кенмор, Алта.

Никола Ілюк	$46.50

Содбори, Онт.

Василь Савчук	$45.00

Енйокс, Б. К.

Никола Маценко	$45.00

Правт Дистрікт, Ман.

Василь Королик	$18.00
Ліна Черняк	21.00
Разом	$39.00

Лоскар, Алта.

Семен Остафійчук	$38.00

Медисин Гет, Алта.

Стефан Худик	$37.50

Кедомін, Алта.

Анна Гушел	$37.50

Ферні, Б. К.

Настя Позняк	$10.50
Дмитро Драґан	10.50
Іван Шлемко	15.00
Разом	$36.00

Брентфорд, Онт.

Іван Вухач	$31.50

Нарол, Ман.

Михайло Лазарюк	$30.00

Порт Артур, Онт.

В. Сачковський	$30.00

Су Сейнт Мері, Онт.

Марія Бойчук	$21.00
Марія Захаркін	7.50
Разом	$28.50

Гилкрест, Алта.

Іван Куницький	$28.50

Ріджайна, Саск.

Андрій Стефанів	$28.50

Атабаска, Алта.

Семен Кузек	$27.00

Оттава, Онт.

Анна Жалоба	$26.25

Гемилтон, Онт.

Василь Форостян	$22.50

Сімко, Онт.

Павло Вербіцький	$21.00

Летбридж, Алта.

Олена Цицак	$10.50
Юльця Стасюк	10.50
Разом	$21.00

Ді Пес, Ман.

Іван Качала	$16.50

Сидней, Н. С.

Михайло Ясінський	$14.00

Лашін, Кве.

Ефрозіна Богун	$13.00

Брукленде, Ман.

Розалія Заяць	$13.10

Мавтейн Парк, Алта.

Рад Сміленіч	$11.00

Смоки Лейк, Алта.

Веронія Робуляк	$10.50

Кирклед Лейк, Онт.

Марія Чосен	$10.50

Нордеґ, Алта.

Іван Івасів	$10.50

Накіна, Онт.

Анна Кебіч	$10.50

Форт Френсес, Онт.

Василина Ковалюк	$7.00

Веланд, Онт.

Анна Гунька	$7.60

Портедж ла Прейрі, Ман.

Анна Лящук	$5.25

Вільні Члени:

Ів. Костюк, Мирнам, Алта.	$37.50
Гр. Бева, Сейнт Джоакім, Онт.	105.00
Дм. Чернівчан, Беліс, Алта.	33.00
Анна Строцель, Сторджіс, Саск.	10.50
Михайліна Ґалан, Кутс, Алта.	10.50
М. Францевич, Едмонтон, Алта.	50.25
Кирило Рутка, Калдер, Саск.	26.25
Теодор Юрійчук, Рокстон, Саск.	27.00
Гр. Семенюк, Бредфорд, Онт.	21.00
Разом	$321.00

Разом запомоги хорим членам і членкинням виплачено за четвертий квартал **$6,530.85**

Виплачено Посмертне:

За Стефана Галіцького, Торонто, Онт. його батькові Олексі Галіцькому в Оршівцях, Кіцмань, Буковина	$100.00
За Якова Андріящука, його дружині Параскевії Андріящук в Медисин Гет, Алта.	400.00
За Семена Гнуся, його дружині Анні Гнусь, в Ріджайні, Саск.	400.00
За Федора Сенічака, зворот коштів похорону відділові в Едмонтоні, Алта.	$105.25
Разом	$1,005.25

За Головний Заряд Р.З.Т.:

Гр. Сидор, голова. Ом. Хоміцький, секр.-скарб.

Контрольна Комісія:

А. Хома, К. Гнатів і П. Мончаковський.

ФАРМЕРІ НА ПОМІЧ СВОЇЙ ІНСТИТУЦІЇ

Стар, Алта.

Понище подаю виказ жертводавців, які зложили свої жертви на сплату довгу, який ще тяжить на Студентськім Інституті ТУРФДім в Едмонтон, Алта. Хочу зазначити, що всього приходу було $672.94, а росходи на потяг, ґазоліну і на рент саль на мітінґи виносили $43.26. Чистих грошей на повищу ціль осталось $629.68.

Я вірю, що всі свідомі фармері і фармерки не перестануть і надалі працювати в несенні допомоги нашій інституції і постараються, що довг на Студентськім Інституті ТУРФДім в Едмонтоні буде незадовго сплачений.

Збірка в мною відвіданих місцевостях представляється так:

Ендрю, Алта.: — Н. Макаренко $10; по $5: С. Шкурган, В. Шкурган, Г. Степа, І. Я. Гуцуляк, М. Н. Червяк; Н. Лотоцький $3; по $1: Н. Н., П. Сацкін, І. Присько, І. Яворський, І. Романюк, С. Г. Воробець, Д. І. Сорохан; по 50 ц.: І. Остапович, П. Болеховський, Ф. Бойчук.

Пакан-Гайвей, Алта.: — С. Винничук $10; М. Гамалюк $6; по $5: Лев Писар, т-ка Н. Писар, В. Рошко, т-ка М. Рошко; по $1: І. Литвіцький, В. Матіша, Д. Гамалюк, І. Винничук, Н. Кибич, Н. Жилон; по 25 ц.: Т-ка К. Ориджук, т-ка А. Ориджук, Н. Ориджук.

Кагвін-Кедрон, Алта.: — І. Малайко $5; по $1: Н. Ласкович, І. Л., Ф. Малайко, В. Солован, В. Обец, М. Теребенець.

Вилінґдон, Алта.: — М. Лучкович $10; Ю. Остащек $5; С. Самоїл $3; по $2: Ф. Кучер, П. Лікарик, С. Бойчук, Н. Н., І. Дзезінський, П. Савич; по $1: т-ка А. Попович, Я. Завадюк, А. Крилишець, Д. Гордей, К. Шевчук, В. Баланко, Ю. Дідух, Е. Чичка, В. Варшавський, Н. Федорік, М. Федюк, В. Мойсей, І. Ткачук.

Гейрі Гил, Алта.: — Л. Лукинн $2; по $1: М. Довганюк, Г. Довганюк, т-ка А. Іванюк, І. Н. Міляк, Ю. Буджак.

Ту Гилс, Алта.: — Брати Юськів $10; по $5: С. Гелета з Ворвік, Алта., Н. Довганюк, Довганюк і Колісник, О. Гарасим; по $3: І. Колісник, Н. Підскальський; по $2: Г. Малофій, І. Недільський; по $1: П. Одишський, П. Гриник.

Прімула, Алта.: — М. Коваль $2; по $1: І. Барон, т-ка М. Матлак, т-ка А. Фарина, І. Маклак, В. Пудшігер, П. Бук, Ф. Коваль, Г. Новіцький, П. Шарик, П. Кулів, т-ка С. Фарина, С. Малена; по 25 ц.: т-ка О. Гапрук, т-ка А. Калапчук; т-ка О. Барон 15 ц.

Грац, Алта.: — Ю. Срібний $5; по $1: К. Дембіцький, Н. Римар, Н. Н., О. Єремкевич, О. Мельник, Ф. Романчук, П. Бех, І. Срібний; дрібна колекта $2.05.

Нертерн Велей, Алта.: — По $5: В. Твердий, І. Горбасенко, П. твердий; П. Гнибіда $1; дрібна колекта $3.46.

Слава, Алта.: — П. Лукинчук $10; по $5: Ю. Здриник, І. Костюк, І. Гриник; Н. Митрунець $2; по $1: О. Миронюк, Д. Кривенчук, А. Филипюк, Й. Максимець, П. Потіха, І. Митрунець, С. Вавій; В. Чичул 50 ц.; дрібна колекта $6.45.

Дервент, Алта.: — Дрібна колекта $8.15.

Сейнт Майкл, Алта.: — По $5: І. Миронюк, Р. Матішак.

Мирнам, Алта.: — Ю. Фодчук $25; В. Галіна $15; по $10: Д. Маковійчук, М. Чапельський; по $5: Д. Смук, М. Кіт, В. Вацко, Бен Левін, Дж. Рич; Н. Сосновський $2; по $1: І. Максимюк, П. Фариновський, В. Чиплик, В. Маковійчук; дріна колекта $5.05.

Лейк Еліза, Алта.: — І. Чернявський $5; по $2: А. Чернявський, І. Боратинець; по $1: Й. Якимович, Ю. Боратинець, П. Равлюк, І. Залянський, В. Денига, Г. Боратинець, М. Лукинчук, М. Демчук, Денеґа, Д. Петровський, В. Боратинець, Г. Боратинець, О. Боратинець; дрібна колекта $3.45.

Лейк Белвю, Алта.: — По $5: І. Петрук, Д. Галіна; по $1: І. Ґадовський, П. Ющишин, І. Захарко, Н. Пазюк, В. Порайко, Л. Галіна, Ф. Ленкевич, П. Малич, П. Маковецький, Ф. Григоращук, М. Ґадовський; М. Маковецький 50 ц.; дрібна колекта $2.80.

Боввлон, Алта.: — В. Арійчук $3; Н. Ниніт $2; по $1: І. Балаш, І. К. Хмеляр, П. Веренка, І. Бателько, І. Драбюк, С. Тим; дрібна колекта $4.40.

Мусідора, Алта.: — М. Дилявський $20; Ф. Павлуцький $2.; по $1: М. Колісник, І. Коваль, В. Ільків; дрібна колекта $4.50.

Ту Гилс, Алта.: — Дрібна колекта $10.18.

Ланюк, Алта.: — В. Гумен $10; по $5: П. Тересьо, П. Дилявський, І. Голик; по $2: А. Бук, П. Бук, Н. В. Никифорук, Ю. Дилявський, П. Пилип, М. Д. Дилявський; по $1: П. Пилип, В. Г. Никифорук, В. Дилявський, В. Лабюк, С. Дилявський, І. Долинюк, Г. Миронюк, П. Павлуцький, т-ка М. Кузьо, П. Лащук; дрібна колекта $4.40.

Плейн Лейк, Алта.: — Дрібна колекта $6.60.

Гейрі Гил, Алта.: — Дрібна колекта $5.90.

Вилінґдон, Алта.: — Дрібна колекта $4.76.

Ламонт, Алта.: — Й. Парук $20.

Мондейр, Алта.: — Дрібна колекта $2.20.

Ренфорлі, Алта.: — І. Галіна $10; по $5: С. Долинський, Т. Долинський, В. Грекул, Т. Храпко, А. Храпко; по $2: П. Касіян, І. Куч; по $1: П. Фрончак, С. Міщо, П. Грабас, В. Фрончук, Ф. Якимович, Н. Чорний, В. Фрончук, Н. Маґета, Ю. Яремчук, С. Соїк, М. Кіт, Е. Матвіїв; по 50 ц.: В. Мекін, М. Соїк, І. Мазук; т-ка Долинська 25 ц.; дрібна колекта $2.35.

Стубно, Алта.: — Д. Кізлик $5; І. Дмитрів $1; дрібна колекта $1.70.

Бучач, Алта.: — С. Ющишин $2; по $1: Ф. Скольський, М. Скольський, Ю. Ющишин, В. Недзільський, М. Думка, Д. Терлецький, Г. Сідора, Ф. Густ, В. Скольський; по 50 ц.: І. Скольський, І. Мельничук, Г. Скольський; дрібна колекта $1.90.

Київ, Алта.: — Дрібна колекта $3.70.

П. Кифорук.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

НІЧОГО НЕ ЧИТАЮТЬ — НІЧОГО НЕ ЗНАЮТЬ

Мусідора, Алта.

На 27 листопада відбувся в нашій місцевості фармерський мітінґ. Промовляв на ньому т. Н. Кифорук. Фармерів зійшлося поверх 200: Всі вони окрім двох фармерів, які находяться під патріотичним впливом, слухали промови т. Кифорука. Як її не слухати, коли товариш так ясно росповідав нам про причини наших злиднів, про шалений визиск нашої праці горсткою капіталістичних паразитів і про те, що нам робити, щоб вийти з нашого важкого положення.

Тов. Кифорук сказав, що капіталістична система буде повалена тоді, коли всі бідні фармері і робітники порозуміються, єднаються в одну велику громаду працюючих і підуть спільним фронтом проти свого спільного ворога.

Не мав розуму за дитину.

По скінченні промови т. Кифорука дано нагоду на питання. Один нещасний фармер-патріот, якого пани ссуть так само, як першого ліпшого бідного фармера заявив, що він не хоче мати нічого спільного з робітником, бо робітник є робітником, а він собі пан, хоч ходить в подертих оверголах. Він сказав також, що робітник повинен собі купити фіру пшениці, завезти її до млина, змолоти на муку і так жити.

На таку глупу замітку нерозумного патріота встала одна товаришка і запитала його, за що бідний робітник купить фіру пшениці, як він не робить і не має при душі цента? А коли б навіть спромігся купити фіру пшениці і змолоти її, то де він завезе ту муку, як він цілими днями ходить по місті, бо не має де мешкати, а на ніч йде спати до тягарового ваґону або на поліційну станцію? Зрештою, самою мукою жити не можна, отже говорення цего несвідомого фармера є наскрізь глупе. Воно показує, що він не вміє думати навіть за дитину.

Не пояснить, бо не знає.

Сів цей патріот тихо і більш нічого не говорив. Але встає другий, такий самий за розумний і каже, що то не так людоньки, як ви собі думаєте, то справа мається цілком інакше.

Коли його попросили, щоб він пояснив, як справа мається, то він відповів, що не може нічого пояснити, бо самий нічого не знає. На те його "пояснення" всі присутні фармері голосно розсміялися. Бо ось це другий нещасний патріот показав свою глупоту перед такою великою громадою людей.

Опісля т. Кифорук говорив про тяжке матеріяльне положення Студентського Інституту ТУРФДім в Едмонтоні. Він сказав, що на будинку тяжить ще досить поважний довг і просив присутних, щоб кожний по своїй змозі старався жертвувати на цю ціль.

Півтора патріота не любили слухати про якусь матеріяльну допомогу цій робітничо-фармерській інституції і вийшли на двір. Присутні фармері поминмо тяжких обставин жертвували на цю ціль хто що міг.

Присутний.

ХОЧ РАЗ ВДАЛОСЯ НАМ ВІДБУТИ УСПІШНИЙ МІТІНҐ І СПІЛЬНО ПОРАДИТИСЯ

Пайн Ривер, Ман.

В нас до цього часу фармері не дуже цікавилися своїми справами. В літі працювали тяжко на фармах коло корчів та каміння, а зимою мучилися коло кортів. Помимо своєї тяжкої праці ніколи не могли звести кінців до купи, а цего року кріза притиснула їх так, що не можуть дихати.

Панські аґенти вічно вмовляли в нас, що ми пани і так ми себе називали. Смішно воно виглядає, коли нераз зійдеться до стору, на почту або на мітінґ гурток бідних фармерів, в подертих оверголах, і називають себе панами. Хто бачив, щоб пани мучилися з корчами, камінням та кортами?. Пани тільки вміють забірати нашу працю за дармо, нічого не робити, жити собі гойно і пильнувати, щоб бідні фармері не зорґанізувалися, бо тоді для них наступила б загибель. Для розбиття єдности бідних фармерів вони тримали і зараз тримають цілу зґраю аґентів.

"Фармерське Життя" в цій околиці не є так поширене, як повинно бути. Багато фармерів читає патріотичну пресу, бо "Фармерське Життя" для них страшне. Страшне воно тим, що гостро виступає проти всяких панських паразитів і боронить інтереси бідних фармерів. Не дурить воно їх, а каже отверто, що тільки самі бідні фармері можуть поправити свої обставини, коли будуть орґанізуватися. Патріотичні ґазети не кажуть фармерам орґанізуватися та боротися за свої інтереси. Навпаки, вони кажуть, що фармері повинні повинуватися капіталістичній владі, не критикувати нинішні панські уряди, зносити покірно визиск і рабунок, і коли вони так будуть поступати, то їх чекає великий "добробут".

Є тут між нами т. Гуска, який старається поясняти фармерам причини теперішньої кризи, але деякі тутейші фармері називають його "заразою". Це тому, що він читає "Фармерське Життя" і пояснює в нього фармерам панський визиск.

Теперішна кріза так гостро діткнула тутейших бідних фармерів, що вони вже зачинають трохи інакше дивитися на світ. Вони питають, як вийти з цеї кризи.

На 19 грудня вдалося нам скликати перший фармерський мітінґ в цій околиці. Фармерів посходилося досить багато. На голову мітінґу вибрано старого вже фармера П. Кравчука, який зачисляється в нас до поступовіших фармерів, бо був недавно у Вінніпеґу і дещо побачив на власні очі. На секретаря мітінґу внесено т. Гуску. Тов. Гуска відмовлявся від цего гонору і казав, щоб вибрали собі кого іншого, однак присутні фармері всі одноголосно заявилися за тим, щоб він послужив їм на цім мітінґу і т. Гуска вкінці згодився.

Голова сказав присутним фармерам, в якій цілі скликано цей мітінґ. Він росказав коротко про нинішну крізу і попросив, щоб хтось з присутних забрав слово і пояснив фармерам трохи обширніше причини нинішної крізи, яка з кожним днем загострюється.

На салі настала мертвецька тишина. Ніхто з присутних не зголосився до слова. Вкінці голова попросив т. Гуску, щоб він сказав присутним про крізу і пояснив так, як він вміє і може.

Тов. Гуска не був приготований дати довшу промову про економічну крізу, бо він не думав, що прийдеться йому говорити на цім мітінґу. Але на домагання голови і за повною згодою всіх присутних він забрав слово.

В своїй промові т. Гуска пояснив, як то різні фабриканти, мельники та збіжеві спекулянти роблять величезні зиски на фармерських продуктах тоді, коли бідні фармері не дістають за свою працю настільки, щоб покрити кошти продукції. На це він навів різні цифри, які говорили про великий зиск панських кляс і рівночасно про великий визиск капіталістами бідних фармерів. Він сказав, що капіталісти не сваряться за нації, не сваряться за релігії, тільки орґанізуються на те, щоб визискати бідного фармера і робітника, забрати їх працю за як найтанну ціну, щоб можна було на ній багато заробити. Фармері не орґанізуються, вони вічно гризуться за такі справи, які не варта нічого, а нічого не згадують про ті справи, від яких залежить їх життя. Тому нема чого дивуватися, що теперішна капіталістична кріза впала на плечі бідних фармерів.

По промові т. Гуски принято одноголосно 6 резолюцій і вислано одну копію до Оттави, а одну до домініяльного посла на цей округ пана Б. Стита. Голова мітінґу заявив, що він цілковито погоджується з промовою т. Гуски. Промову т. Гуски принято оплесками. На салі був тільки один противник, консервативний понихач.

Цего консервативного понихача дуже пекло те, що т. Гуска говорив про імпорт китайських яєць до Канади, який виносив цілі мільйони та про 20 мільйонів фунтів австралійського масла, яке має бути привезене до Канади і на довіз якого консервативний уряд Бенета дає позволення, хоч самий Бенет перед домініяльними виборами в літі дуже кричав проти новозеляндського масла.

Коли цей консервативний лакей зачав ріпатися, то т. Гуска зачав ще більше говорити про уряд Бенета і про те, кого він боронить. Він не боронить бідних фармерів і боронити їх ніколи не буде. Уряд Бенета боронить своїх колеґів мільйонерів, а фармерів вічно дурить пустими обіцянками. На це т. Гуска давав докази і вкінці цей консервативний аґент мусів замовкнути.

Фармері росходилися додому досить вдоволені мітінґом. Треба постаратися, щоб такі мітінґи відбувалися в нас частіше. Треба подбати, щоб тутейші фармері читали "Фармерське Життя", бо тільки з него довідаються вони про те хто і в який спосіб визискує їх, рабує їх працю, збиває з неї мільйони, а бідні фармері не мають в що оядгнутися.

Стефан Семенюк.

ВІДПОВІДИ НА ПИТАННЯ.

Петро Кучма, Етелберт, Ман.

З вашого опису, що кінь слабне, тратить апетит до їди, стає сумний і в ході повільний, ще не можна робити ніякого заключення, що йому бракує. Треба ще було написав, як він віддихає, який живчик (пульс) в него, які віднадки, яка шерсть, блискуча чи мутна, сухі ніздри, чи вогкі і т. д. Свого часу ми писали вже про це, що тільки при докладнім описі ознак слабости можна сказати, що коневі бракує, але так з загальникового опису годі це сказати. При ріжних слабостях кінь так виглядає, як ви пишете, а головно при хробах. Хроби можна вигнати льняним олієм з коня, або льняною мукою. Брак апетиту можна поправити, даючи йому вареного чистого вівса, або ґрису змішаного з теплою водою так, щоб стиснений в кулаку не розлітався. Коли є підозріння, як ви пишете, що це від питтє води в мочарах, так давати йому пити воду переварювану і додавати до неї солі. Олій дається по добрім виголодінню через ніч.

Дописувач з Райф, Алта.

Чому едмонтонські й вінніпеґські так звані часописи в українській мові (бо дійсно правдивими часописами їх не можна назвати), вписують так багато брехливих новинок в кожнім числі про Радянський Союз і в тих новинках описують несотворені речі про грабіжі збіжжя в селян, про повстання селян, про упадок п'ятирічного пляну і т. д.? Вони мають в тім свою ціль. Хотять впробити упередження до системи влади рад. Не хотять, щоби канадійське трудове населення подумало, що воно теж могло би дуже добре само собою зарядкувати і вправляти свою власну владу, відсунувши панів на бік. Друге, капіталістичні держави приготовляються до нападу на Радянський Союз, отже українські кандидати на посади міністрів і різних урядників сподіваються, що буржуазні держави поможуть їм будувати буржуазну владу і на Радянській Україні. Длятого вони ширять ті брехні і видумки, щоби настроїти декого з українців для на війну проти влади бідних селян і робітників в Радянськім Союзі. Розуміється, що на цім пани і кандидати на панів перераховуються. Союз в 1931 році, це не є Союз в 1920 році. Тоді він був знищений і розвалене господарство мав. Нині він не тільки відбудував це господарство, а розбудував його значно. Не тільки чоловіки, але жінки і малі діти будуть обороняти своєї батьківщини. Це тепер дійсно їхня батьківщина, бо вони самі всьо в ній посідають. Панів в ній нема вже багато. Безробітні робітники фабричні та бідні задовжені фармері думають, як би то в Канаді завести таку систему, яка є в Радянськім Союзі. Вони не вірять, вже панським брехням, хоч би ними ціла ґазета була заповнена. Селянські і робітничі ради сильніші нині в Радянськім Союзі, як коли перед тим!

Читачка, Вінніпеґозіс, Ман.

З вашою слабостю треба негайно вдатися до розумного лікаря в більшім місті, де є специялісти від таких слабостей.

Товариші з Рама, Саск.

В справі орґанізації Фармерс Юнити Ліґ зверніться на адресу:

Editor, THE FURROW
Room 3, Grainger Building
Saskatoon, Sask.

ЗДОРОВА ПОЖИВА

Маю на продаж свіжу рибу, яку лапаю і за яку ручу. Ціни слідуючі:

Біла риба	7 ц.
Пікерел	7 ц.
Щупаки	3 ц.
Клені	2 ц.

Прошу висилати моней ордер або постал нот разом з замовленням. Замовлюючий оплачує собі сам фрейт, де нема аґента на стації, прошу згори прислати на оплату перевозу. Найліпше замовляти не менше, як 100 фунтів. На це може бути кількох замовляючих. (5)

H. BORSA
P. O. Davis Point, Man.

МАЛЮЮ СЦЕНЕРІЇ.

Знижені ціни на місяці січень і лютий. Малюю куртини, куліси, дрепери й все інше. Пишіть на адресу:

(3) A. CHORKAWY
700 Manitoba Ave.
Winnipeg, Man.

МІНКИ НА ПРОДАЖ.

Маю мінки на продаж, які виплодив у клітках. Продаю одну пару за пятьдесять доларів. Прошу писати по блищі інформації як також слати замовлення на понищу адресу:

(7) N. PASTUSHENKO
Indian Bay, Man.

НА ПРОДАЖ СОПІЛКИ.

Продаю по найтаншій ціні сопілки. Дві великі сопілки від 20 до 30 цалів довгі за одного долара. Менші сопілки з корком, для дітей, дванацять цалів довгі — чотири за одного долара. Маю також фарму на продаж. Моя дреса:

(3) MIKE MELNYK
Box 23. Sturgis, Sask.

ДО РЕНТУ або на продаж 11 акрів обробленої землі з добрими будинками. Реальність ця всего десять миль від Вінніпеґу. Ціна умірковано. Прошу зголошуватися на адресу:

(3) 908 MANITOBA AVENUE
Winnipeg, Man.

ВИРЕНТУЮ або куплю невеликий стор в околиці заселеній українцями в провінціях Манітобі, Саскечевані або Алберті. Інтересованих прошу зголошуватися на понищу адресу:

(4) D. F. BERLAD
Box 83. Calder, Sask.

ПЕВНА ПОМІЧ НА ЖОЛУДКОВІ НЕДУГИ

STOMACOL

ново-винайдений лік, який поручається на такі недуги:
КВАСНІСТЬ ЖОЛУДКОВУ, НЕСТРАВНІСТЬ. ҐАЗ І ЗДУТТЯ, ПЕЧЕННЯ ПІД ГРУДЬМИ.
Особливо рекомендується на:
БОЛЯКИ ЖОЛУДКА І КИШОК.

Ціна $1.25. — З пересилкою $1.35.

Продається по всіх аптеках
ЗА ҐАРАНТІЄЮ,
або пишіть на понищу адресу:

STOMACOL DRUG Co.
602 Selkirk Avenue
WINNIPEG — MANITOBA
Одержуємо постійно численні листи подяки.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

Фарма має 320 акрів землі з чого поверх 200 акрів до орання, решта сінокос (около 50 акрів), ліс та випас. До стації 4 милі. Фарма вартує 3,000 доларів. Довгу маю 1,000 доларів. За заплачення довгу відпускаю половину фарми. Продам за кеш або на інших услівях. Мушу продати через брак здоровля. Моя адреса:

DAN MOTTUSS. Foxford, Sask.

ДР. ІВАН ОРОБКО
ЛІКАР І ХІРУРГ
ЕКС-РЕЙ ЛЯБОРАТОРІЯ
207 MOSER RYDER Bldg.,
101st Street, Edmonton, Alta.

Dr. H. Hershfield
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
Спеціяльність: венеричні хороби і хірургія. Говоримо по українськи.
576 Main St., Cor. Alexander Ave.
Winnipeg, Man.
Phones: office 26 600 res. 28 153

УКРАЇНЕЦЬ
ДР. Ю. ДРАҐАН
M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
203 CANADA BUILDING
Saskatoon, Sask.
(Коло сіенарської стації)

АДВОКАТ-НОТАР, С. САВУЛА
полагоджує всякі справи судові, вечільні, тестаментальні, розводові і старокраєві
306 Confederation Life Building
Winnipeg, Man.
Phone: Office 86848 Res. 46009

ПОСИЛАЙТЕ шкіри до виправи на чорний упряжний ремінь, на сировець, або на "лейси" та накривала (роб) до: Yorkton Tannery Co., P.O. Box 545, Yorkton, Sask.
Phone — 349
Ми оплачуємо "фройт" до нас, як є 100 фунтів шкіри або більше. За роботу ручимо. Ціни дуже умірковані.

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО
заступає у всяких судових справах як також полагоджує всякого рода справи контрактові, земельні, спадкові і старокраєві.
S. V. OZERO, LL. B.
917 Royal Bank Bldg., Winnipeg
бувш. Юніон Бенкь, коло Сіті-Гол.
Phone 89 262

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ,

Торговельна Марка

що не маєте ніяких болів,
в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ИНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯЩИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ

ІНДІЯНСЬКИЙ ЛИНИМЕНТ БЛЕКГАВКА
(РЕТЕЛСНЕЙК ОЙЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТАВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ИНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

До того даємо також **ДАРОМ** коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКГАВКА приготовленого з лічничих рослин, коріння, кори, цвітів і ягід, високо рекомендованого на оживлення занечищеної крови. Ці пігулки лагідно прочищують жолудок і кишки від усіх лишніх та нездорових матерій, роблять кров багатою і чистою, оздоровляють всі органи тіла. Тисячі людей вживають Індіянський (Ретелснейк Ойл) Линимент Блекгавка з найкращими наслідками і рекомендують його своїм знайомим. Попробуйте і ви також будете вдоволені.

Фляшина цего линименту звичайно продається за одного долара. Але з ним оголошенням ми робимо спеціяльну оферту. Пришліть нам поданий низше купон разом з одним доларом, а ми вишлемо вам оплаченою почтовою посилкою **ДВІ** одно-доларові фляшини линименту і одну одно-доларову коробочку пігулок 14-денного дива Блекгавка. Таким чином отримаєте ці знамениті ліки, що коштують $3.00, тільки за **ОДНОГО ДОЛАРА.**

ВИТНІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАОЩАДИТЕ $2.00.

Наша теперішня нова адреса:

BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.
1536 Dundas Street W., Toronto, Ont.
ПАНОВЕ:

В прилозі посилаю $1.00, за який прошу вислати мені поворотною почтою дві реґулярні одно-доларові фляшини Індіянського (Ретелснейк Ойл) Линименту Блекгавка і одну реґулярної величини коробочку 14-денного Дива Блекгавка, за що я більше не обовязаний нічого платити.

Імя і назвиско ....

....
(Номер помешкання і вулиця або почтова скринка)

Місто .... Провінція ....

ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО.

Наша ґарантія.—Ми оцим погоджуємося звернути назад отримані гроші, разом зі зворотною почтовою оплатою, якщо з яких небудь причин ви не будете задоволені Індіянським (Ретелснейк Ойл) Линиментом Блекгавка.

BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ.

Звіти збіжевих спекулянтів говорять, що в останньому тижні був досить добрий попит на канадійську пшеницю і що закордонні купці та канадійські збіжеві фірми, які мають получення з европейськими купцями, закупили досить багато канадійської пшениці. Все це може бути правда, бо канадійська пшениця продається зараз по такій ціні, яка забезпечує ріжним збіжевим спекулянтам добрі зиски, але для бідних фармерів вона є прямо вбивчою. Помимо того, що збіжеві звіти говорять про попит на канадійську пшеницю, ціна остає та сама, що минулого тижня. Коли, отже, на канадійську пшеницю є попит, то тільки тому, що Канада продає її по таких цінах, які виперли б з ринків пшеницю інших експортуючих країн. Це очевидно поплачується збіжевим спекулянтам, бо за яку ціну вони не продали б канадійську пшеницю, то все таки щось зароблять. Для них втрати немає, бо її поносять бідні фармері.

Що Канада домпує свою пшеницю на европейські ринки свідчить про це донесення з Арґентини, яке говорить, що Арґентина стрималася з експортом своєї пшениці з огляду на низькі ціни.

Коли ґазета йде до друку, ціни є слідуючі:

Пшениця ч. 1 (тверда)	.54⅛
Пшениця нортерн ч. 1	.53⅞
Пшениця нортерн ч. 2	.51⅛
Пшениця нортерн ч. 3	.47⅛
Пшениця нортерн ч. 4	.43⅛
Пшениця нортерн ч. 5	.40⅝
Пшениця нортерн ч. 6	.33⅝
На доставу в травні	.57⅛
На доставу в липні	.58⅛
Овес найліпший ч. 2	.26⅞
Овес добрий ч. 3	.23⅞
Овес пожива ч. 1	.22⅛
Овес пожива ч. 2	.19⅞
Ячмінь двогранний	.30⅛
Ячмінь шестигранний	.28⅛
Ячмінь ч. 3 "Сі-добл'ю"	.23⅞
Ячмінь ч. 4 "Сі-добл'ю"	.21⅛
Ячмінь ч. 5 "Сі-добл'ю"	.19⅛
Жито ч.ч. 1 і 2	.28⅞
Жито ч. 3	.25⅞
Лен ч. 1	.96¼

ЖИВИЙ СКОТ:

Ціни на живий скот дещо піднеслися і майже вся худоба, яка була на стокярдах у Сейнт Боніфейс минулого тижня, зістала продана. Звіти говорять, що останнього тижня було її на стокярдах менше, як тиждень перед тим.

БИКИ:				
Вибірні (чойс) до 1,050 ф.	від	5.75	до	6.75
Середні (мідіюм)	від	4.75	до	5.50
Звичайні (комон)	від	4.00	до	4.50
Вибірні (чойс) поверх 1,050 ф.	від	5.75	до	6.50
Середні (мідіюм)	від	4.75	до	5.50
Звичайні (комон)	від	4.00	до	4.50
ЯЛІВКИ:				
Добрі і вибірні (гуд і чойс)	від	5.75	до	6.50
Середні (мідіюм)	від	5.00	до	5.50
Звичайні (комон)	від	4.00	до	4.50
ТЕЛЯТА:				
Молочні (гуд і чойс)	від	7.50	до	8.00
Молочні середні (мідіюм)	від	6.00	до	7.00
Старші на "віл"	від	9.00	до	11.00
Звичайні і середні	від	4.00	до	8.00
КОРОВИ:				
Добрі (гуд)	від	4.25	до	4.75
Середні (мідіюм)	від	3.25	до	4.00
Звичайні (комон)	від	2.75	до	3.00
Худі (кенерс і катерс)	від	1.50	до	2.50
БУГАЇ:				
Добрі (гуд)	від	3.25	до	4.00
Звичайні (комон)	від	2.50	до	3.00
БИКИ І ЯЛІВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЩЕННЯ.				
Бики на годівлю і отовщення	від	3.00	до	4.75
Ялівки на отовщення	від	2.50	до	4.25
Корови на отеленні за штуку	від	40.00	до	70.00
Свині вибірні на бейкен $1.00 премії від штуки.				
Свині добрі для бейкену				9.50
Різницькі $1.00 опусту від штуки				
Свині тяжкі				8.00
Свині дуже тяжкі				7.00
Свині легкі і до годівлі	від	9.25	до	10.00
Льохи ч. 1 і 2	від	6.00	до	7.00
Свині дуже худі (роф)	від	4.00	до	5.00
Ягнята гарні-товсті	від	6.00	до	7.00
Ягнята тяжкі	від	4.50	до	5.00
Ягнята звичайні	від	5.00	до	5.50
Баранці	від	5.00	до	5.50
Вівці тяжкі	від	3.50	до	4.00
Середні	від	4.50	до	5.00
Звичайні	від	2.00	до	3.00

Яйця ч. 1 — 24 ц.; ч. 2 — 22ц.; ч. 3 — 19 ц. дозин. Цукор $5.70 за 100 ф. Масло 29½ ц. фунт. Бараболі від 35 до 40 ц. бушель.
Мука $2.85 за 98-фунтовий мішок. "Поридж" $2.65 за 98-фунтовий мішок.
Сіно тимотка від $12.00 до $14.00; ред тап $8.50 до $10.00.
Шкіри 2 ц. за фунт. Вовна від 6 до 7 ц. фунт.

УПРАВА СОЇ В АМЕРИЦІ.

Фасоля соя походить з Азії, де вона є відома від північних частей Індії до Японії і її управляють в Китаю, Японії і Індії та інших країнах. Перед кількома роками її зачали поширювати в Америці і зараз під її управою було засіяно поверх два і пів мільйона акрів. Підбачним оком американських вчених виплекано поверх 60 ріжних родів сої в Злучених Державах.

Соя добра на сіно, на пасовиско, на заквашування для живого скота та на олій і на макуху з олію, отже головне в викормлюванні живого скота ця пожиточна рослина має велике значіння.

Позаяк рослина сої належить до бобових рослин або по вченому до леґумінових, то є таких, які збільшують азот в ріллі, що так є потрібний для доброго врожаю зернового збіжжя, проте показалося при досвідах роблених в Університеті Илинойс, що коли тільки раз на 4 роки засіяти сою на ріллі, так це вже збільшить видатність кукурудзи в 10 бушлів на акер. Звісно, що і це в нормальнім році. Такі самі корисні досвіди роблять із соєю в Радянськім Союзі, де вона знаменито зааклиматизувалася.

Із зерна сої можна виробляти також поживу для людий, але покищо це ідеальна пожива для всякого рода домашніх звірят. Зерном ані чим іншим так скоро не випасають звірят, як соєю. Ця рослина, безсумніву, пошириться по цілім рільничім світі, як поширилися бараболі, томати або інші корисні рослини, які початково не були відомі людству хіба тільки в одній країні.

Чи ви вже вирівнали свою залеглість за "Фармерське Життя"?